

Nr. 262

XXV rok

istnienia

Cena numeru
60 mk.

Cena prenumeraty:

w Łodzi

Miesięcznie „ 1100

Z przes. poczt.

Miesięcznie „ 1400

poza Łodzią egz. 66

Konto Pocztow. Kasy

Oszczęd. 60594

Należność pocztowa

opłacona ryczałtem.

Redakcja i Adm.

w ŁODZI

Al, Kościuszki 4

TELEFON 28.

Łódź.

ROZWIŃ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Niedziela, dnia 24 września 1922 roku.

Numer dzisiejszy składa się z 14-tu stron, w tem Dodatek Ilustrowany.

Ostrożnie z odezwaniami!

WIADOMOŚCI POLITYCZNE

Wojewoda Rymer a paskarze

(wp) P. p. Biniszkievicz i Kupilas, członkowie komisji aprowizacyjnej województwa śląskiego, wskutek ogłoszenia przez „Goniec Śląski” ich interesów paskarskich na ostatnim posiedzeniu Tymczasowej Rady Wojewódzkiej obrazem podali się do dymisji.

P. wojewoda jednak zamiast zażądać w tej sprawie śledztwa i zbadania zarzutów przez władzę udobruchał towarzysza Biniszkievicza i ludowca Kupilasa, tak, że nadal będą uszczęśliwiali robotnika górnośląskiego.

A jakby to było, gdyby tak jaka inna instancja zbadala stosunek p. Biniszkievicza członka Tymczasowej Rady Wojewódzkiej i członka wojewódzkiej Komisji Apropowizacyjnej do firmy Biniszkievicz i S-ka. (o)

Odnaczenie Naczelnika Państwa.

(wp) Dnia 22 o godz. 3.30 po południu Naczelnik Państwa przyjął w Belwederze na troczystej audjencji pos. włoskiego, pełnomocnego ministra Franciszka Tommasiniego, który w imieniu J. K. Mości, króla Wiktora Emanuela III wręczył Naczelnikowi Państwa order świętego Łazarza i świętego Maurycego. (5)

Przeciwko podpalaczom

(wp) Obyła się w Warszawie konferencja szeregu posłów z Małopolski Wschodniej z udziałem prezesa gabinetu, ministra spraw wewnętrznych oraz ministra sprawiedliwości.

Jak słyhać, w najbliższym już czasie rząd przedsięwzięmie bardzo daleko idące środki,

„VESTA”

Bank Wzajemnych Ubezpieczeń założony w r. 1873.

ZAWIERA: Ubezpieczenie na życie, od wypadków, ubezpieczenia życiowe do 2 względnie 1 miliona bez badania lekarskiego, ubezpieczenia ludowe, posagowe i dzieci, szkód samochodowych, odpowiedzialności prawno cywilnej.

Dywidenda (zwrot) ubezpieczonym za ostatni rok obrachunkowy wynosiła 14% rocznej składki.

Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń od ognia i gradobicia w Poznaniu

założone w roku 1920

ZAWIERA: Ubezpieczenia wszelkiego rodzaju od ognia jako to: fabryk, zakładów przemysłowo-handlowych, rolnych, urzędzeń biur i mieszkań etc, ubezpieczenia od kradzieży z włamaniem i od rabunku inkasentów, urzędników i innych osób przeznaczonych do przenoszenia pieniędzy. Ubezpieczenie rolne i od gradobicia. Dywidenda (zwrot) ubezpieczonym na ostatni rok obrachunkowy wynosiła 15% rocznej składki

Jeneralna Dyrekcja w Poznaniu ul. Sw. Marcina Nr. 61 w domu własnym.

ODDZIAŁY:

w Bydgoszczy, Grudziądzu Gdańsku, Katowicach, Kaliszu, Warszawie, Brześciu nad Bugiem, Łucku, Krakowie, Lwowie, Lublinie, Sosnowcu i Wlinie.

Oddział w Łodzi ul. Dzielna № 1. Telefon № 21 — 81.

Polecają się łaskawym względem firmom i pp. Agentom:

Kierownik T-wa „VESTA”, inżynier EUGENJUSZ PATEK.

19998

Kierownik Banku „VESTA”, ANTONI INDELAŁ.

Zwycięstwo półksiężycy.

LONDYN, 23. (Pat) Biuro Reutersa donosi z Konstantynopola: Ogólnie sądzą tutaj, że kemaliści, o ile nie otrzymają od rządów aljanckich gwarancji, że kwestją Turcji będzie uregulowana na konferencji, Turcja decyduje się kontynuować swój pochód zwycięzki na Konstantynopol. O ile w ciągu 48 godzin nie nastąpi oświadczenie rządów aljanckich, uwzględnające postulaty tureckie, położenie stanie się bardzo poważne.

RZYM 23 (PAT) Greckie koła w Rzymie, utrzymujące stosunki z Venizelosem, nie wierzą w jego powrót do władzy do chwili nowych wyborów. Te same koła są przekonane, że Tracja jest już stracona dla Grecji, mimo przeciwnych zapewnień dzienników greckich. Anglja nie będzie mogła prowadzić wojny przeciw Turcji wbrew Francji i Włochom,

a bez poparcia Małej Ententy, która nie chce wystąpić przeciw Turcji. Jugosławja jest tylko zainteresowaną sprawą Salonik i nie uczyni nic, aby obronić Adrianopol na rzecz Grecji.

Greckie koła polityczne są przeświadczone, że Adrianopol wróci do Turcji. Współpraca Venizelosa z królem Konstantynem jest obecnie niemożliwa. Venizelos nie chce kompromitować się w oczach Francji. Obecnie jest on jedyną powagą grecką zagranicą.

Opozycja narodu greckiego przeciw królowi Konstantynemu wzrasta. Przy tej okazji szeregi dzienników podkreśla, że były wódz naczelny Papules został przed kilku miesiącami odwołany ze swego stanowiska na skutek pogłosek, jakoby był zwolennikiem Venizelosa.

zmierające do opanowania zbrodniczej akcji spiskowej w Małopolsce Wschodniej. Będzie to, jak się zdaje, kombinacja, polegająca na współdziałaniu władz wojskowych i cywilnych w celu ochrony kraju przed burzycielami spokoju wewnętrznego. (o)

Na jesień.

(wp) Dn. 13 b. m. do obozu w Strzałkowie przybył oddział powstańców ukraińskich z atamanem Orlikiem na czele. Oddział przeszedł granicę polsko-ukraińską, został rozbrojony i internowany. (o)

Podróż polskiego szefa sztabu.

(wp) Minister wojny wydał w apartamen-

tach ministerstwa wojny śniadanie na cześć polskiego szefa sztabu generalnego gen. Sikorskiego i ministra pełnomocnego Zamoyskiego. W przyjęciu wzięli udział marszałkowie Foch i Weygand. 9

W sprawie miasta Radoszkowice.

(wp) W „Dzienniku Wileńskim” z d. 19 b.m. okazała się zupełnie bezpodstawną i niezgodną z prawdą wzmianka o tem, jakoby miasto Radoszkowice miało na mocy postanowienia mieszanej komisji granicznej być przyłączone do Białorusi sowieckiej. Sekretariat polskiej komisji granicznej prosi o sprostowanie tej wiadomości, zaznaczając, że miasto Radoszkowice zostało definitywnie przyłączone do Rzplitej Polskiej.

Kronika wyborcza

1) Lista Chrześc. Jedności Narodowej.

Wczoraj na ręce generalnego komisarza wyborczego wpłynęła lista Chrześcijańskiego Zjednoczenia Jedności Narodowej, która otrzymała

Nr. 8

W skład Chrześcijańskiego Zjednoczenia Jedności Narodowej wchodzi następujące stronnictwa polityczne i ugrupowania.

Związek Ludowo-Narodowy Chrześcijańskie Narodowe Stronnictwo Pracy, Chrześcijańskie Narodowe Stronnictwo Ludowa Narodowa Organizacja Kobiety, Gospodarcze Odrodzenie Polski i Chrześcijańskie Stronnictwo Rolnicze w Wielkopolsce. 6

KANDYDACI NA LISTĘ PAŃSTWOWĄ JEDNOŚCI NARODOWEJ.

Wczoraj komitet centralny Chrześc. Zjednoczenia Narodowej zgłosił kandydatów listy państwowej.

Zanim zostanie lista oficjalna ogłoszona podajemy czołowe nazwiska listy:

Korfanty, Prof. Stan. Grabski, Chądzyński, Dubanowicz, Balicka, Kucharski Władysław, Michalski Jerzy, Pluciński Leon, Kowalewski, Wierzbicki Andrzej, Seyda Zyg. Geysztor Stań Gorlicz Wiesław, Ks. Gąsiorowski Franc. Załuska, Gościcki Jerzy, Rudnicki Jan, inż. Swiatała, prof. Trepka, inż. Brzostowski, Michejda Wład. Wierciak, red. Kozicki Stanisław, Fubakowski Kazim, red. Holeska Karol, Ks. Kubik Aleks, Zwierzyński Aleks. Kozłowski Metard, Paszkowski, prof. Bryła Stefan, Zółtowski Zbigniew, dr. Daszewska, red. Pruszyński Kazim, prof. Peretiakowicz, Rydlewski, Gogolewski, Ruszczyński Adam, Czarniecki Zygm. Dziedzic Jan, poseł Sołtyk, Staniszewski i inni. Lista zawiera 72 nazwiska. 9

Czołowe nazwiska kandydatów do Senatu z listy państwowej są następujące:

Wojciech Trampczyński marszałek Sejmu Skirmunt o min. spraw zagranicznych, ks. biskup Teodorowicz i adm. Nowodworski, prezydent m. Warszawy. (6)

DALSZE LISTY PAŃSTWOWE.

Na ręce generalnego komisarza wyborczego wpłynęły dalsze listy państwowe: Nr. ogólnon-żydowski związek robotniczy (Bund) N.5 Związku proletariatu wsi i miast (komunści) Nr. 6 Rad ludowych i Nr 7 N.P.R. 9

NIEDOKŁADNOŚCI W LISTACH WYBORCZYCH.

Okazuje się że wskutek niedbałego sporządzenia wykazów przez wielu rządców domowych, w spisach imiennych wyborców, są niedokładności. Wielu obywateli uprawnionych jest pominiętych w tych spisach. 9

SKIRMUNT I MICHALSKI

(w) Blok stronnictw narodowych ma na liście jako kandydatów do Senatu byłych ministrów Michalskiego jako kandydata z Warszawy a Skirmunta z listy państwowej. Z Warszawy również kandydować będzie redaktor Bolesław Koskowski z Kurj. Warszawy. 9

DOKOŁA WYBORÓW.

(w) Do komisji obwodowych zgłaszają się przedstawiciele związków zawodowych i stronnictw politycznych, w celu sprawdzenia, czy wyborcy zostali wniesieni na odpowiednie listy wyborców do Sejmu i Senatu. Po sprawdzeniu tych list wnoszą różne reklamacje, które załatwiają komisje po sprawdzeniu.

Przewodniczący okręgowej komisji wyborczej Nr. XIII przesłał do wszystkich obwodowych komisji okólnik treści następującej: „Doszło do mej wiadomości, że niektóre komisje obwodowe uchylają się od obowiązków dodatkowego wniesienia do listy wybor-

Sprawa Wschodu w Lidze Narodów.

GENEWA 23 (PAT) W dalszym ciągu dyskusji, która toczyła się w sprawach Wschodu, zabrał głos delegat francuski Hannoteux, który przyłączył się do wyводу delegata angielskiego Fishera. Wyraził on zapatrywanie, że Liga Narodów nie powinna teraz wracać w sprawy wschodnie, albowiem toczą się rokowania, których przebieg mógłby być zakłócony. Interesowane rządy muszą najpierw między sobą się porozumieć. Delegat włoski Imperjali popiera wniosek angielski. Delegat bułgarski oświadcza, że zgadza się z wszelkimi zarządzeniami, które będą utrzymane w ramach tego, co jest praktyczne, możliwe i osiągalne. Następnie przemawiał delegat grecki, który oświadczył, że stanowi-

ska delegacji greckiej w tej sprawie jest specjalnie drażliwe.

Mówca zapewnia, że Grecja wcale nie sprzeciwia się ewentualnemu pośrednictwu Ligi Narodów, gdyby toczące się obecnie rokowania nie miały doprowadzić do skutku. Delegat angielski Fisher zabrał ponownie głos i oświadczył, że i on jest zdania, że pomiędzy wnioskiem Nansena, jego własną rezolucją i stanowiskiem Cecila niema żadnej istotnej różnicy. Proponuje tedy utworzenie komisji redakcyjnej, któraby ustaliła tekst definitywny.

Do komisji tej wybrano pp. Hannoteux, Fishera, Ischi, Imperialego, Nansena i Cecila.

Wczorajsze posiedzenie Sejmu.

WARSZAWA 23 (PAT) Wśród zgłoszonych interpelacji, figuruje interpelacja posła Z. L. N. w sprawie wypłacenia zaliczek urzędniczym wszystkim stopni służbowych. Poseł Tarnawski referował sprawę ratyfikacji konwencji żeglugi powietrznej. Konwencję zawarło 28 państw w dniu 13 października 1919 r. w Paryżu.

Poseł Hausner zgłasza rezolucję, wzywając rząd, ażeby przed złożeniem dokumentów ratyfikacyjnych zbadał, czy art. 16 konwencji zabezpiecza interesy handlowe lotnictwa polskiego. Ustawę ratyfikacyjną przyjęto w drugim i trzecim czytaniu czytaniu wraz z rezolucją.

Przyjęto następnie ustawę o zmianie niektórych przepisów sądowych w sprawach cywilnych w b. zaborze rosyjskim oraz ustawę w sprawie ratyfikacji przystąpienia Polski do paryskiej konwencji sanitarnej.

Ponieważ 31 sierpnia i 31 października upływa termin dla użytkowników cudzego gruntu w województwach wschodnich posłowie rad ludowych wniosli o przedłużenie tych terminów o dwa lata, t. j. do roku 1924.

Komisja rolna ze względu na to, że utworzyłoby to stan nieprawny i wprowadziło zamęt w stosunkach, sprzeciwiła się temu wnioskowi, ażeby jednak z upływem tego terminu nie pozostali bez dachu nad głową, postanowiono przedłużyć termin do 2 kwietnia 1923 r. ustawę przyjęto w trzecim czytaniu w brzmieniu komisji. (12)

Przystąpiono z kolei do sprawozdania komisji rolnej o osadnictwie wojskowym na krainach wschodnich. Rząd ma wypracować nową, zapewniającą jednolitość organizacji tego osadnictwa, a tymczasowe wykonanie odnośnej ustawy powierzono Gł. Urzędowi Ziemiemu.

ców tych osób, których spis nie obejmował, a których zgłasza właściciel, lub zarządzający domem. Uchylanie się komisji obwodowych od wniesienia dodatkowo tych osób do list wyborczych do Sejmu i Senatu jest pogwałceniem art. 35 p. 4, 36, p. 1. ustawy wyborczej, albowiem według brzmienia tych artykułów każdej osobie przysługuje prawo reklamacji przeciw pominięciu kogokolwiek w spisie wyborców, zatem i właścicielowi i zarządzającemu domem, komisja w drodze reklamacji winna w każdym poszczególnym wypadku powziąć uchwałę co do wniesienia tych osób do spisu wyborców.

PRAWDZIWY GAGATEK.

(w) Aresztowano w Warszawie osławionego Gagatka, który po pełnieniu całego szeregu oszustw w zarządzie inwalidów, zbiegł przed aresztowaniem. Wysłano za nim wtedy listy gończe. Przeprowadzono do sędziego śledczego który zażądał złożenia kaucji 5 milionów, kaucję uiszczył i został wypuszczony. Jak wiadomo Gagatek filar P. S. L. jest przyjacielem p. Bryła, kandydata z lwowskiego okręgu. (12)

Ilość osadników wojskowych ma być na rok bieżący i następne lata określona przez Główny Urząd Ziemi. Reszta ziemi ma być rozparcelowana pomiędzy miejscową ludnością małorolną, służbę folwarczną i drobnych dzierżawców.

Z dwóch milionów kredytu ma być wyasygnowany w ciągu miesiąca kredyt gotówkowy i materiały budowlane. Do końca roku mają wszyscy osadnicy otrzymać akty niedawcze.

Osaonicy mają prawo korzystać z bezpłatnej pomocy rządowej w budowie i otrzymać inwentarz z „Demobilu“ wojskowego.

Rezolucję Sejm przyjął jednomyślnie.

W końcu poseł Rosset referował ustawę ramową w sprawie budowy portu w Gdyni. Mówca uzasadnia potrzebę budowy portu w Gdyni, zaznaczając m. in. że warunki w Gdyni nie dają nam możności nieznacznym stosunkowo kosztem, a mianowicie do 50 milionów marek złotych dojść do znacznego portu o głębokości 14 metrów, podczas gdy w Gdańsku najwyżej można osiągnąć 8 metrów. (8)

Komisja uchwaliła prócz tego rezolucję mówcy, wzywającą rząd do utrzymania ciągłości robót w Gdyni. Roboty są rozdzielone na trzy okresy pięcioletni, dwuletni i trzyletni.

Następnie poseł Rajca podał rezolucję: 1) wzywa się rząd, ażeby opracował dokładnie projekt rozbudowy Gdyni, jako miejsca kuracji nego polskiego, 2) ażeby wszelkie budynki nie zbędne dla potrzeb portu i wojsła dział portowy został należycie ustalony dla wydzielenia ich z terenu przeznaczanego na miejsce wosła kuracyjna. Ustawę w drugim i trzecim czytaniu i wszystkie rezolucje przyjęto.

Następne posiedzenie w poniedziałek o godz. 16. (6)

Tylko 5 dni!

Sprawdzajcie

w biurach obwodowych, czy was wciągnęto na listę wyborczą. Adres biura obwodowego znajduje się wywieszony na każdym domu.

„HANUSIA“

— PODŁUG —

Gerharda Hauptmana

została przeobiona dla filmu i będzie „Atrakcją“ Łodzi w dniach następnych.

PRZEGLĄD SIŁ.

Nie ulega najmniejszej wątpliwości, iż po za pozorną abstynencją Belwederu w sprawie wyborów, oraz urzędowo neutralnym jego stanowiskiem, kryją się ciemne machinacje i pozapartyjne targi. —

Dotychczasowy układ sił politycznych był taki, iż o żadnych awanturach fetoralistycznych, w rodzaju kijowskiej, nie można było nadal marzyć, gdyż plon tego „wściekłego ryzyka” w postaci guzów i sińców, był zbyt jaskrawy i zbyt świeży.

Sprawa Wileńska, gdzie Sejm wyraził wbrew przekonaniu Belwederu, swoją wolę odpowiadającą olbrzymiej większości społeczeństwa była tym zwrotnym punktem, w którym zaczęto sobie planować utworzenie w Sejmie większości, przy pomocy pepejsowców, D. U. P — ników, oraz innego rodzaju przedstawicieli partyjnej fauny.

Główną podporą tronu w tych zamierzeniach, pozostali, jak byli PPS—owcy. Atoli partja ta jest dosyć nieliczna, a skompromitowana w oczach szerokich warstw ludu konkubinatem i jawnochrześcijaństwem z żydami, nie mogła liczyć na poważniejszą ilość głosów w Polsce.

Drugim filarem tajemniczych zamysłów Belwederu jest oczywiście bezkrawatowa partja Św. Wincentego z Wierchosławic, partja, której przy dzisiejszych rządach i cenach na żyto i kartofle zupełnie nieźle się powodzi i nie widzi powodu zmiany dotychczasowego systemu rządów.

Pozatem idą dalsi zwolennicy, Jaś Stapiński i inni, którzy chętnie i z namaszczeniem, czekają na dopuszczenie ich do apetycznego korytka władzy.

Tak wzmocniony na duchu, przez krzepkie dłonie „piastowców”, przystąpił święty Jerzy do walki uzbrojony w pióro błogosławionego Ehremberga z apokaliptyczną bestją jedności narodowej czyli t. zw. reakcją.

Ciekawą jest rzeczą, godną ze wszechmiar zastanowienia jest to, iż owa „reakcja”, jedyna walcząca przeciwko autokracji, natomiast cały postęp zgrupowany pod czerwonym i żółtym sztandarem, widziałaby chętnie u steru państwa jednostkę, jedynie odpowiedzialną, przed Bogiem.

Dla dodania splendoru bezkrawatowcom dodano im kilku krawatowych tajnych pretorianów Belwederu mianowicie dra Polakiewicza, Feliksa Gwiżdża, osobistego adiutanta pana Naczelnika pułk. Switka—Miedzińskiego.

Dalej jak już wiadomo wyposażono całą tą kompanję w grubą flotę „na pomoc dla rolników”, „na kooperatywy robotnicze” i t. d. oczywiście na rachunek państwa i stosowanie do zasady: „Państwo — to ja”.

Tyle wiadomości dostało się jedynie do wiadomości ogółu, reszta kryje się w dyskretnym cieniu prywatnych gabinetów, gdzie turkot uliczny zagłusza szelest banknotów... płaconych za Dojlidy. —

W całej tej aferze dosyć nieokreślone i niepewne stanowisko zajmuje „Polskie Centrum”, którego skrytopłciowość nie wróży nic dobrego i nie wzbudza zaufania, a po wyborach prawdopodobnie, jego amarantowobiały sztandar ze złotem wyhaftowaną zmiętką nad czarą trucizny, stanie w jednym szeregu z temi, którzy walczą o osoby, i pozostawiając całą walkę o zasady „szowinistycznej reakcji”.

A. S.

Blok narodowy a centrum.

(o) „Gazeta Warszawska” pisze: „Poza Chrześcijańskim Związkiem jedności narodowej stoi kierowane przez noszącego Skulskiego Centrum polskie wraz ze skłaniającymi się ku niemu stronnictwami mieszczańskimi, z którymi jednakowoż nie solidaryzują się wielkie organizacje społeczne sfer kupieckich, rzemieślniczych i przemysłowych.

Działacze Centrum rozgłaszają na prowincji, jakoby między władzą naczelną Chrześcijańskiego związku jedności narodowej a postępowym Skulskim stanął był pakt o wzajemnym niezwalczaniu się Związku jedności i Centrum. Wieści te nie odpowiadają prawdzie. Faktem jest tylko, że na kresach wschodnich doszło do kompromisów lokalnych w szeregu okręgów tamtejszych ze względu na niebezpieczeństwo zewnętrzne, na obce żywioły. Toczyły się także pertraktacje o kilka okręgów b. Kongresówki zagrożonych przez elementy niemiecko-żydowskie i komunistyczne; ale — o ile wiemy — do porozumienia w nich nie doszło wobec fantastycznie wygórowanych pre-

tensji stronnictwa Centrum.

Byłby największy czas, żeby Komitet centralny chrześcijańskiego Związku jedności narodowej stwierdził wyraźnie i formalnie, że nie ma żadnego układu z Centrum polskiem i że nie jest w stosunku do niego skrepowanym. Połoby to kres bałamu opinii publicznej na prowincji przez działaczy Centrum, którzy korzystając ze zbyt długo trwającej „urzędowości” Związku jedności, pracując nad rozbięciem jedności narodowej, wchodząc do okręgów, w których nie mają najmniejszych szans zdobycia mandatów, ale gdzie ich robota może Związkowi jedności oderwać pewną liczbę głosów.

Niedobrze się sało, że tak długo tolerowano manewry ludzi, których przeszłość nie tylko nie daje żadnych gwarancji na przyszłość, ale wprost odstraszać musi być przestroga. Ludzie ci mówią, że rzekomo chcą zdobywać głosy kosztem lewicy, ale faktycznie usiłują się pokarmić po naszej stronie. Należy zatem rąskończyć (5)

Smyrna.

„Okno Wschodu” w płomieniach. Dzielnica Smyrny, zamieszkała przez Europejczyków i Ormian, uległa zniszczeniu, szkoda wynosi dziesiątki milionów, mnóstwo ludzi znalazło śmierć w płonących budowach i podczas zabużeń, a sto tysięcy przeszło pozbawionych jest dachu i skazanych na śmierć głodową. Oto wieści nadchodzące ostatnimi dniami z tego tak niedawno jeszcze kwitnącego miasta.

I rzeczywiście, Smyrna była najurodzajniejszą i najbogatszą miastem Anatolii (Azji mniejszej). Do jej portu przwożono rocznie towarów za 80 milionów franków, a wywożono za 110 milionów. Wspaniała przystań smyrneńska ochroniona jest od wschodu za pomocą bulwaru kamiennego długości 4 kilometrów. Równoległe do tego bulwaru ciągnie się dzielnica, zamieszkała przez Franków, jak nazywają

w Smyrnie Europejczyków. Z tą dzielnicą sąsiaduje dzielnica, w której mieszkają sami Grecy. Domy jej są przeważnie drewniane. Na południe od dzielnicy greckiej rozciąga się — ormiańska, cała zbudowana tylko z drzewa. Ponad nią wznosi się na stokach góry Payr, dzielnica turecka, otaczająca prawie dokoła dzielnicę żydowską.

W całym mieście ulice — z wyjątkiem zaledwie kilku pryncypalnych — są wąskie i krzywe a drewniane balkony domów naprzeciw siebie stojących oniemiały się stykają. Każdemu, też obcemu, zwiedzającemu Smyrnę musiała mimo woli nasuwać się myśl o strasznych spustoszeniach, jakie musiały spowodować pożar w tem mieście, przeważnie z drzewa zbudowanym a posiadającym w olbrzymich magazynach towarowych na zwyczajne ilości materiału palnego. W dodatku nie ma w mieście hydrantów a przez większość ulic nie może przejechać si kawka. Toteż pożar, jaki wybuchł podczas opu-

szczenia Smyrny przez wojska greckie, poczynił tam tak straszliwe spustoszenie, że można je porównać tylko z tem zniszczeniem, jakiemu Smyrna uległa w r. 1402, po zajęciu jej przez hordy Tamerlana. 9

W r. 1919 przed wkroczeniem wojsk greckich do Smyrny dnia 15 maja, liczyła Smyrna 1 1/4 miliona mieszkańców. Władze tureckie i ludność mahometańska przed przybyciem Greków opuściły Smyrnę. W dniu zaś 9 września b. r. gdy patrole jazdy tureckiej wkroczyły do Smyrny, znajdowało się tam około pół miliona rozbitków armji greckiej i uchoźców greckich z wnętrza kraju. Stąd powstał głód między tą napływową ludnością, dla której znikąd nie było można dostarczyć środków żywności, a która rzuciła się do rabunku.

Kto właściwie podłożył ogień dotąd nie stwierdzono. Obie strony, tj. Grecy i Turcy, zarzucają sobie podpalenie miasta, oraz straszne gwałty i rozboje, jakich dopuszczał się motłoch, względnie wojsko tureckie, mszcząc się za okrucieństwa, przedtem popełniane na mahometanach przez Greków. Najwięcej ucierpiała dzielnica ormiańska, którą nie tylko spalono, lecz w której wielu bardzo mieszkańców wymordowano. Turcy bowiem ze szczególną zaciekłością mordują, gdzie się da, Ormian, za którymi nikt się nie ujmuje.

Zajęcie Smyrny przez kemalistów ma dla nich ogromne znaczenie, otwiera im bowiem połączenie z Europą, którego byli w ciągu lat trzech pozbawieni. Będzie to miało wielką dołność dla życia gospodarczego wnętrza Anatolii i pozwoli Turkom zaopatrywać się z zewnątrz w żywność, której zaczyna brakować ich armji. (5)

Kronika zagraniczna

Kardynał Gaspari ustępuje

(x) W ostatnich dniach znowu obiega po głoska, jakoby kard. Gaspari prosił papieża o zwolnienie go z obowiązków z powodu słabego zdrowia. Czynniki, które podają tą pogłoskę, dodają, że podanie jako powodu zdrowia, było tylko pretekstem dla ukrycia różnicy zdań, jak zarysowuje się między papieżem a jego głównym współpracownikiem. „Curriere d'Italia”, półurzędowy organ sekretarza stanu, donosi, że kard. Gaspari był w ciągu ostatnich dwóch dni lekko cierpiący, lecz o dymisji bynajmniej nie było mowy. W rzeczywistości, pisze ten dziennik zaufa-

nie papieża do swego dostojnego współpracownika wcale się nie zmniejszyło, przeciwnie wzrasta z każdym dniem. (Pat)

Ustąpienie Parmentiera.

(x) Z Paryża donoszą: Dyrektor m. n. finansów, Parmentier, który powrócił niedawno z Waszyngtonu, gdzie prowadził rokowania w kwestji uregulowania długów francuskich, oświadczył obecnie, że ma zamiar ustąpić z zajmowanego stanowiska. Powodów należy szukać w tem, że Parmentier sprzeciwiał się sanacji upadłego w ub. roku banku przemysłowego odmawiając dla Chin pomocy funduszy państwowych. (5)

NA MARGINEJIE.

Zemsta lekarza.

Jedno z humorystycznych pism angielskich opowiada następującą anegdotkę:

Doktor Z. został w czasie ulewnej deszczu o godzinie 2 w nocy zbudzony i wezwany do pacjenta w dość odległej dzielnicy.

Lekarz, zbadawszy rzekomo chorego, stwierdził, że mu absolutnie nic nie brakuje. Nie zdradzając się jednak ze swoją dyagnozą, rzecze:

- Czy pan zrobił testament?
- Ależ doktorze... jestem jeszcze tak młody...
- Kto jest pańskim zastępcą prawnym?
- Pan N... więc pan sądzi, doktorze?...
- Niech go pan natychmiast zawezwiel.
- Czy pan ma stałego spowiednika?
- Jakto?... Więc tak ze mną źle...
- Niech pan zaraz telefonuje po spowiednika, po ojca, po narzeczoną...
- Więc jestem zgubiony—bez ratunku?
- Bynajmniej!... tylko dlaczego ja mam być właśnie tym jedynym człowiekiem, którego pan niepotrzebnie wyciągnął z łóżka?!

WIADOMOŚCI Z KRAJU.

Likwidacja nowej bandy Białoruskiej.

(k) Po zmuśnieniu śledztwie udało się po licie wileńskie zlikwidować nową bandę białoruską, działającą pod nazwą „Podobłkom“ z ramienia Jurgensona, naczelnika bojówek, tak zwanej „Samobrony włościjańskiej“.

Banda działała na terenie pasa przyfrontowego, szpiegując na rzecz Sowietów, urządzając napady na majątki polskie (napad na majątek Łukawiec) oraz przygotowując dewersję na tyłach wojsk polskich na wypadek ewentualnej wojny. Aresztowano wszystkich członków bandy w liczbie 10.

Zaznaczyć należy, iż jest to trzecia podobna organizacja, którą policja aresztowała w ostatnich czasach w powiatach wileńskim i święciańskim. (o)

Kalejdoskop światowy

W berlińskim dzienniku konserwatywnym „Staatsbürgerzeitung“ omawia jeden z psychiatrów niemieckich w obszernym artykule charakter byłego władcy Niemiec i stwierdza, że Wilhelm II cierpi na „Psychopatia vagans“ — pociąg do włóczęgostwa.

Niepokój wewnętrzny — pisał — pcha go wciąż do życia koczowniczego. Ludzie, obciążeni tą chorobą, nie mogą pracować systematycznie. Gdyby Wilhelm II urodził się był w sferach robotniczych, to kto wie, czy nie zmarniałby już, jako włóczęga. Jako dziecko ze sfer mieszczańskich byłby może, przy sprzyjających warunkach, stał się dzielnym komiwojażerem. Nienormalność zaś jego umysłowa stała się niebezpieczną dla ogółu tylko wskutek tego, że na mocy tradycji i urodzenia musiał objąć stanowisko po ojcu i kierować losami sześćdziesięcimiljonowego narodu, do czego był zupełnie niezdolny.

Gdy był cesarz uciekł do Holandji, to cierpienie, któremu podlegał, pchało go do ciągłych wycieczek wielkim swym samochodem podróżnym po ziemi holenderskiej. Ale Holandia jest małym krajem, to też w końcu ten cesarski samochód, pędzący z szybkością osiemdziesięciu kilometrów na godzinę i powtarzający wciąż trąbkę swą sygnał: Tatu-tata, tak zdenerwował spokojnych Holenderów, że władze holenderskie musiały zakazać byłemu cesarzowi tej wiecznej włóczęgi, motywując zakaz powyższy tem, że mogą być odpowiedzialne za bezpieczeństwo niespokojnego gościa tylko wówczas, gdy nie będzie opuszczał granic zakupionego, jak wiadomo, w Holandji kamku Amerongen.

Polskie dwory idą z dymem.

(k) Jeden za drugim polskie dwory idą z dymem, podpalane bandycką ręką szajki Ukraińców.

Jeśli tak dalej pójdzie i Rząd nie weźmie się do tępienia szkodników, to ludność Małopolski Wschodniej nie będzie miała na zimę chleba, bo palą się albo sterty zboża na polu lub gumna pełne ziarna.

I tak niedawno w Rzeczpolu słońcał stóg żyta, w poniedziałek zaś zabudowanie folwarczne dzierżawcy p. Winka w Buszkowicach tuż obok Pizernyśia. Plony z trzystu morgów ziemi spaliły się zupełnie. Straż pożarna z Przemysła aczkolwiek przybyła dość wcześnie nie uratowała niczego, bo w okolicy zabrakło wody.

Zabudowania należące do kapituły rzymsko-kat. i zbiory nie były ubezpieczone, stąd p. Wink i kapituła ponieśli milionowe straty. (o)

„Głos Por.“ zakupiony przez NPR.

(K) Nie duże piśmko wychodzące na G. Śląsku w Król. Hucie „Głos Poranny“ który głosi, że jest „piśmem bezpartyjnym“ sprzedało się NPR. Ciekawem jest skąd NPR, którą nie miała pieniędzy na drukarnię zdobyła pieniądze, aby za „Głos Poranny“, zapłacić pół miliona marek.

Kara śmierci w Polsce przyjęta.

Jak wiadomo od kilku lat pracuje komisja kodyfikacyjna nad ujednostajnieniem polskiego prawodawstwa karnego i cywilnego, gdyż dotychczas jeszcze obowiązują w poszczególnych dzielnicach odrębne rodzaje prawodawstwa. Niezależnie od tego dąży komisja kodyfikacyjna do uwzględnienia najnowszych prądów nurtujących w zakresie nauki prawa z szerokim zastosowaniem wymogów życia.

Projekt kodeksu polskiego karnego będzie już w roku bieżącym ogłoszony, jak dowiadujemy się, polska komisja kodyfikacyjna przyjęła jednym głosem karę śmierci.

Odrzucono jako nieodpowiadający duchowi czasu, projekt wprowadzenia do kodeksu

Ograniczenie to było najcięższym ciosem w życiu byłego cesarza. Od tego czasu Wilhelm II spędza część dnia na włóczędztwo po swym parku lub na łąkach i na czytaniu opisów podróży, co pozwala mu przynajmniej fikcyjnie zaspokajać swą namiętność.

Autor artykułu przypomina też, że gdy Wilhelm II był jeszcze cesarzem, to mania włóczęgi doprowadzała go do tego, iż często, gdy zajęcia nie pozwalały mu na podróż, spędzał noce w swym wagonie salonowym, stojącym na stacji Wildpark, znajdującej się w odległości zaledwie pięciu minut drogi od nowego pałacu.

Noclegi te w wagonie kolejowym, powtarzające się coraz częściej, omal że nie doprowadziły na początku lata 1895 r. do buntu oficjalistów kolejowych, bo gdy cesarz spał w wagonie, to przeszło stu urzędników i oficjalistów kolejowych musiało czuwać nad bezpieczeństwem ruchu, gdyż pociągi musiały zwałniać biegu, wjeżdżając na stację, nie dzwoniąc przytem i nie gwizdząc.

Wiadomo również, że inni monarchowie Europy, zdenerwowani częstymi odwiedzinami Wilhelma II, nieraz wyprasali się pod różnymi pozorami od jego wizyt przez słowa swych w Berlinie.

Parvski „Figaro“ przypomniał w jednym z artykułów, że na grobie marszałka Masseny, na cmentarzu Per Lachaise, składana jest co roku w dzień Zaduszny gałązka wawrzynu, pochodząca z utrzymanego troskliwie drzewa wawrzynowego, rosnącego w jednym z ogrodów na Montmartre. Drzewo to wyrosło z gałązki, uszczykniętej z wieńca wawrzynowego, który Napoleon I posłał Massenie po zwycięstwie pod Essling.

Z powodu tej notatki „Bulletin de la So-

Piotr Kuszczyński

Pierwszorządny krawiec
Piotrkowska 89

Skończył w Berlinie Akademię kroju i powrócił z zagranicy zaopatrzone w modele i żurnale ostatniej mody i poleca się nadal łaskawym względom Sz. Kli entell.
Wielki wybór najnowszych materjałów krajowych i zagranicznych. (4011K2)

istniejącego prawodawstwa francuskim. prawo przebacza nia winy Wogóle prace wdziału karnego są prowadzone w ścisłym kontakcie z odpowiednimi organizacjami w państwach zagranicznych, a w szczególności w państwach młodych np. w Czechosłowacji i Jugosławii. Z przyjemnością jednak zaznaczyć należy, iż nasze prace na tem polu są najdalej posunięte.

Wydział cywilny opracował już projekt ustaw wekslowej i składowej, prawa autorskiego oraz prawa prywatnego międzydzielnicowego. Uchwalenie tego ostatniego idzie po linii najbardziej pilnych potrzeb społeczeństwa naszego w o b e c różnorodności przepisów, normujących stosunki cywilne w poszczególnych dzielnicach. Zupelne ujednostajnienie kodeksu cywilnego musi uleść odroczeniu ze względu na ogrom pracy, jakiej wymagać będzie; w każdym razie jednak obecnie stwierdzić należy, że za podstawę przyszłego kodeksu projektuje się wziąć kodeks Napoleona.

Nadto komisja jest w toku pracy nad procedurą cywilną i ordynacją notariatu i palestry. (7)

Sprawdzajcie listy w/AJJCZE!

ciete Nationale d'Acclimatation“ przypomina, że we Francji istnieje kilka wierzb, wyrosłych z gałązek zerwanych ze słynnej, a dzisiaj nie istniejącej już wierzby płaczącej, która rosła na grobie Napoleona I na wyspie św. Heleny.

Istnieje też jedna wierzba taka w ogrodzie kaplicy św. Jerzego w Windsorze (Anglia) Drzewo to doszło do rozmiarów wspaniałych, gdy dnia 2 września 1870 roku, a więc w dzień bitwy pod Sedanem, a zarazem dzień upadku Napoleona III w piorun uderzył podczas burzy w tę wierzbę, odrywając z niej jedną z największych gałęzi. Pomimo jednak tego uszkodzenia, drzewo rosło dalej, gdy w r. 1879 jeszcze gwałtowniejsza burza zniszczyła wierzbę prawie zupełnie. Jak się okazało — opowiada legenda — właśnie w dzień tej burzy jedyny syn Napoleona III, służący w wojsku angielskim, poległ w Afryce południowej, w walce z plemieniem murzyńskim Zulów.

Od tego czasu wierzba ta otrzymała nazwę „The Tree of Fate“ (drzewo przeznaczenia)

Od czasów praszczura Noego znana jest filantropijna rola gołębi w stosunku do rodu ludzkiego. Gołąb — ten miły ptaszek, służy ludziom bezpłatnie za listonosza, a w nagrodę bywa zjedzony. Niedawno taki gołabek pobytowy uratował życie ludzkie w okolicznościach następujących:

Pewien lotnik unosząc się na hydroplanie nad morzem Śródziemnym, wskutek defektu motoru spadł w morze. Czempredziej wysłał w drogę gołębia, którego miał ze sobą. Zawiadomione władze portowe wysłały natychmiast łódzie ratunkowe i zdołano lotnika oraz jego pasażerów wybawić z groźnej sytuacji.

W dniu 25 b. m. jako w pierwszą bolesną rocznicę śmierci męża mego

S. † P.

WOJCIECHA RYDZA

odbędzie się nabożeństwo żałobne w kościele św. Krzyża o godzinie 10 rano na które zaprasza krewnych i znajomych

3979K1)

Żona z dziećmi.

Dnia 26 września r. b. jako w pierwszą bolesną rocznicę zgonu nieodżałowanej małżonki

S. † P.

Janiny Gorzeńskiej

odbędzie się o 9 rano w kościele Sw. Krzyża, nabożeństwo żałobne, na które przyjaciół i krewnych zaprasza

(1806E)

Maż.

Wszystkim, którzy wzięli udział w pogrzebie

S. † P.

Bolesława Jankowskiego

wielebnemu duchowieństwu, a w szczególności ks. prefektowi St. Ryłskiemu, przełożonym, koleżankom i kolegom, zmarłego, składa serdeczne podziękowanie

(4007d1)

Rodzina.

Zygzaki

Ci, których krew pija katy...

Po wczorajszym szabasie ma się odbyć dzisiaj odczyt towarzysza i w jednej osobie akcjonariusza „Banku Ludowego” pana Hermana i w jednej osobie Diamanda (po polsku dja-ment.)

Poruszać będzie bardzo aktualne sprawy o drożyznie, paskarstwie, kapitalizmie, prawdo podobnie nie poda jednak przyczyny, dlaczego filja jego banku na Andrzeja pod 5, nie jest jeszcze otwartą...

W każdym razie polecamy gorąco burżuazji zobaczenie postawy człowieka, którego pot i krew już od dwudziestu lat pija kapitaliści i który onego czasu, pod pomnikiem we Lwowie, bijąc się w piersi wołał wielkim głosem:

— My, głodni robotnicy... (o)

AS.

KRONIKA

— Kalendarzyk.

Dziś: Niedziela 24 września N. P. M. od niew. Wschód słońca 3. 5 m. 10 Zachód 9. 5.

— Widowiska.

Muzeum Nauki i Sztuki. od 4 do 7 pp. Wystawa obrazów S. Andrzejewskiego.

Teatr miejski (Cegielniana 65) 3 pp. „Krag Interesów”, Roztwór prof. Pytla” 8 w.

Teatr „Scala” (Cegielniana 18) „Dziewczę z Holandji”

„Luna” (Przejazd 1) „Burza”

„Odeon” (Przejazd 2) „Carmen”

Grand-Kino (Piotrkowska 72) „Tancerz Nieznany”

Corso (Zielona 2) „Płonienie śmierci”

Nowości Piotrkowska róg Główniej W państwie Złotego Smoka

— Kalendarzyk historyczny.

1621 Zgon hetmana w liter. Kar. Chodkiewicza

Wiadomości kościelne

— Zmiany wśród duchowieństwa.

c) W ostatnich czasach, wśród duchowieństwa rzym.—katol. dyceezji łódzkiej zaszły zmiany następujące:

Wikariusz Generalny Dyceezji Łódzkiej, ks. Stanisław Krajewski został mianowany proboszczem par. św. Anny w Zarzewie.

Proboszcz par. św. Kazimierza w Widzewie, ks. prał. Wal. Małczyński, przeniesiony został na takież stanowisko do par. św. Józefa w Łodzi, a na jego miejsce został mianowany ks. dr. Brzeziński.

Nowo przybyły do Łodzi ks. dr. Potępa został mianowany prefektem niemieckiego gimnazjum w m. Łodzi.

Patron Stow. Robotników Chrześcijańskich, i prefekt gimnazjum im. Kopernika w Łodzi, ks. Rybus, został mianowany proboszczem par. Konstantynowskiej pod Łodzią na miejsce ks. Magistra Giebartowskiego, który przeszedł na takież stanowisko do Jeżowa.

Wikariusz par. Piątek w Łęczycy, ks. Joachimowski został przeniesiony do par. Zgierz, a na jego miejsce przeszedł wik. par. Łęczycy, ks. Rożański.

Wikariusz par. Zgierz, ks. Świetliński, przeniesiony na wikariusza par. św. Kazimierza w Widzewie pod Łodzią i prefekta szkół powsz., z zamieszkaniem przy par. Przemienienia Pańskiego.

Ks. Czesł. Patrycy został mianowany prefektem szkół powsz. w Łodzi.

Ks. dr. Jerzy Kalinowski, rezydent par. Przemienienia Pańskiego, został kapelanem Złobka dla niemowląt przy ul. Tramwajowej.

Ks. Józef Rychter, prefekt szkół miejskich i ks. Stef. Wojnarowski, wikariusz par. św. Kazimierza w Widzewie, zostali zwolnieni ze swych stanowisk i wyjechali na dalsze studia.

Wiadomości bieżące

— Wznowienie walki z lichwą

(b) W myśl uchwały zgromadzenia członków komisji samopomocy społecznej spożywców w Łodzi w dniu 20 bm. delegacja komitetu w osobach pp. Nowickiego, Kulczyńskiego i p. Mikołajczykowej udała się do komisarza rządu p. Iżyckiego, w sprawie wdrożenia akcji zwalczania drożyzny.

Komisarz zapewnił delegację, iż z chwila

łą zorganizowania aparatu urzędowego natychmiast przystąpi do zwalczania drożyzny, stosując z reguły najwyższy wymiar kary na lichwiarzy. Komisarz w zupełności podziela zdanie komitetu, że konieczne jest ponowne wprowadzenie cen wytycznych. W najbliższych dniach p. komisarz wraz z naczelnikiem likwidującego się urzędu walki z lichwą dr. Grabowskim udają się do Warszawy, celem omówienia w M. S. Wewn. sposobu dalszej walki z drożyzną, szczególnie zaś przywrócenia czynności komisji badania cen, oraz za twierdzenie etatu nowopowstałego przy komisarjacie rządu wydziału zwalczania lichwy

— Dożywianie dzieci.

(b) Dożywianie* dziatwy szkół powszechnych, odbywa się obecnie w ten sposób, iż kuchnie polowe rozwożą pożywienie do szkół. Od 1 października kuchnie polowe będą rozwoziły obiady do wszystkich szkół. Obecnie korzysta z tej inowacji 29 szkół powszechnych. W nowych szkołach będą znajdowały się kuchnie na miejscu.

— Budowa nowych szkół.

(b) Roboty przy nowobudujących się szkołach zostały już rozpoczęte.

W tych dniach założone zostana fundamenty pod budowę 4 szkół. Specjalny komitet budowy szkół odbył lustrację w celu przekonania się o postępie robót. (o)

— O nauczanie młodzieży.

(b) Odbyło się posiedzenie komisji powszechnego nauczania, na którym zastanawiano się nad techniką przeprowadzenia przymusu szkolnego dla 14 o letniej młodzieży.

Komisja została powiększoną przez do kooptowanie członków poszczególnych zawodów. (o)

— Szkoła dramatyczna w Łodzi.

(b) W pierwszych dniach października otwartą zostanie w Łodzi szkoła dramatyczna, pod kierunkiem dyrektora teatru miejskiego, p. Barwińskiego. (o)

POD RYŻKI DLA URZĘDNIKÓW.

* Jak dowiaduje się „Kurier” ustawa o uregulowaniu poborów urzędniczych, która ma być załatwiona w obecnej sesji sejmowej, nie jest jeszcze gotowa. Nie mniej jednak p. prezydent ministrów Nowak mniej więcej w przeciągu tygodnia spodziewa się przeprowadzić przez Radę Ministrów sprawę doraźnych poborów dla urzędników. (8)

— Odnowienie zezwoleń na broń.

Komisariat Rządu na m. Łódź wzywa osoby posiadające zezwolenie na broń palną wydane w roku ubiegłym, do natychmiastowego wystąpienia o odnowienie ich na rok bieżący.

Osoby, które w ciągu dwóch tygodni od dnia azisiejszego nie zasosują się do powyższego, będą pociągnięte do odpowiedzialności karnej, poatem broń palna zostanie im skonfiskowana.

Osoby, które po uzyskaniu zezwoleń wyzbyły się broni, winny w tymże terminie złożyć odpowiednie zawiadomienie do Komisarjatu Rządu na m. Łódź. (5)

— Podwyższenia opłat telefonicznych od 1 października br.

Od 1 października br. podwyższa się na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Poczt i Telegrafów z dnia 28.8 br. L. 3044 IX. należności abonamentowe i za rozmowy telefoniczne międzymiastowe, jak następuje:

A. W sieciach telefonicznych do 50 abonentów 12,000 marek, w sieciach telefonicznych od 51 — 100 20,000 marek, w sieciach telefonicznych od 101 — 200 abonentów 22,000 marek, w sieciach telefonicznych od 201 — 500 abonentów 25,000 marek, w sieciach telefonicznych od 501 — 1000 abonentów 30,000 marek, w sieciach telefonicznych od 1001 — 5000 abonentów 30,000 marek, w sieciach telefonicznych od 5001 — 20000 abonentów 32,000 marek.

B. Opłata za jednostkę 3 min. rozmowy międzymiastowej wynosi:

Na odległość do 25 km. 200 marek, na odległość do 50 km. 400 marek, na odległość do 1000 km. 800 marek i za każde dalsze 100 km. po 400 marek.

Za rozmowy pilne pobiera się opłatę po tójną. (o)

— Węgiel dla pocztowców.

W tych dniach odbył się zebrań komisji delegatów międzyministerjalnych z udziałem kierownika wydziału zaopatrywania miasta, w sprawie wykonania uchwały rady ministrów o zaopatrzenie pracowników poczty, telegrafu i telefonu z całej Rzeczypospolitej w węgiel na zimę.

Minister poczt i telegrafów sprawę węgla do wykonania przez żądał naczelnikowi wydziału materiałów, p. Szczurkiewiczowi. Związek pocztowców do pomocy utworzył ścisłą komisję doradczą z udziałem członków zarządu: inż. Jakubowskiego, pp. Lisakowskiego, Jębskiego i Jakulskiego, która opracowała warunki dostawy węgla. (o)

— O miejsce na władz podczas widowisk.

(b) W związku z zajmowaniem miejsc w czasie widowisk rozrywkowych, zarezerwowanych dla przedstawicieli władz państwowych, pełniących czynności urzędowe przez osoby prywatne województwo przypomina o wydanym w jego czasie okólniku, że w teatrach, kinematografach, salach koncertowych i wszystkich miejscach rozrywkowych mu za być zarezerwowane

w łozy lub krzesłach pierwszego rzędu stale lzy wolne miejsca dla władz państwowych z napisami „Województwo”, „Komisariat rządu”, „Komendantura policji”. Miejsca te mogą zajmować jedynie prof. Raciborski, kierownik wojewódzkiego oddziału sztuki i kultury, p. Lewanowski referent wydziału prasowego komisariatu rządu, zaś trzecie miejsce dużurny — komisarz policji. (o)

— Gdzie sprzedawać złote monety.

P. K. K. P. w celu uniemożliwienia nielegalnego wywozu złota zagranicę, uzależniła wartość kruszcu od kursu dolara, podwyższając w ten sposób cenę monet złotych i złota do takiej wysokości, że obecnie wywóz tego kruszcu zagranicę nie może się już opłacać szmuglerom.

W interesie więc posiadaczy monet złotych jest sprzedaż tychże tylko w P. K. K. P. wówczas gdy kurs dolara stoi wysoko. (o)

— Polska czy Palestyna.

(1) W dniu wczorajszym praca w fabrykach należących do właścicieli żydów w dzielnicy wschodnio-południowej pędzonych prądem elektrycznym została wstrzymana. O powyższym nie zawiadomiono poprzednio robotników jak to zwykle miało miejsce w takich wypadkach. Gdy robotnicy zwrócili się po wyjaśnienie do zarządów fabryk odpowiedzialnym, iż pracę wstrzymano z powodu święta żydowskiego, przyczem zaznaczono iż również gdzie praca wstrzymana w „Sądny Dzień”.

Dochodzimy do wniosku, iż żydzi zmuszają chrześcijan do obchodzenia świąt żydowskich a sami zaś niejednokrotnie już czynili starania w kierunku uchylecia dotychczasowych zarządzeń co do handlu w święta i w niedzielę. (5)

— Przyczyny chłodnego lata.

Meteorolodzy twierdzą że przyczyną chłodnego lata były słabe plamy na słońcu, skutkiem czego panowała w całej środkowej Europie nie taka obfitość deszczów i skutkiem czego będziemy mieli stosunkowo łagodną zimę. Będzie mało śniegu, ale za to więcej dni deszczowych. (9)

Wypadki i kradzieże.

— Nożownice wo.

(1) Przy ul. Aleksandrowskiej obok domu Nr. 7 Holender Władysław, Janiak Józef, i Płoszyński Stanisław wszczęli między sobą kłótnię a następnie bójkę na noże. Policja spisła protokół celem podążenia do odpowiedzialności karnej. (6)

— Pacyfiści.

(1) Aronowich Hima zam. przy ul. 6-go Sierpnia 14 i Apt Chaskiel zam. przy ul. Piotrkowska 82 za uchylene się od kontroli wojskowej zostali zatrzymani i przesłani do P. K. U. Łódz. (6)

— Amatorzy kielbas.

(1) Szyniowi Aneldowi, zam. przy Kątnej 32 niezłani sprawcy skradli w nocy ze sklepu rzeźniczego dwa wędzce 100 funtów kielbasy, oraz różne rzeczy na ogólną sumę 350 tysięcy marek. Złodzieje dostali się do sklepu przez łucik w oknie. (6)

— Podczas nieobecności.

(1) Do IV komisariatu P. P. zgłosiła się Miłczarek Wiktoria zam. przy ul. Pańskiej 13 i zameldowała, iż podczas jej nieobecności niezłani sprawcy dokonali kradzieży garderoby i bielizny na sumę 500 tysięcy mk. (6)

— Ładny złodź.

(1) Kozłucki Bojer zameldował do XIV kom. P. P., iż złodzieje Kanielski Józef skradli mu różnych rzeczy na sumę 207 tysięcy i zbiegli. (5)

Szachrajstwa z marką niemiecką.

«Morning Post» w artykule poświęconym kwestji ekonomicznej odbudowy Europy omawia sprawę katastrofalnego w ostatnich czasach, spadku marki niemieckiej. Spadek ten, zdaniem pisma, był z góry przez rząd niemiecki uplanowany aby zmniejszyć Niemcy od wypełnienia przyjętych w traktacie zobowiązań. W ten sposób sprzymierzeni padają ofiarą przebiegłego szachrajstwa.

«Wiadomem jest — pisze „Morning Post” — że wkrótce po podpisaniu traktatu pokojowego, szereg niemieckich potentatów finansowych został zaproszony przez rząd niemiecki na konferencję, której rezultatem było poufne rozporządzenie do wszystkich niemieckich instytucji finansowych i przemysłowych, aby pożądane kapitały w markach zmieniły na walutę zagraniczną. W rezultacie w ciągu ostatnich czterech lat instytucje te nabyły setki milionów funtów szterlingów, franków, dolarów, florenów i innych walut, doprowadzając przez to do coraz gwałtowniejszego spadku marki, i nic na tem nie tracąc.

W chwili kiedy rząd niemiecki i jego finansowi doradcy powzięli ten projekt, mamy dane na to, aby twierdzić, że doszli do przekonania, że można bez niebezpieczeństwa rewolucji czy bolszewizmu, pozwolić marce na spadek do stosunku 1000 mk. za funta szterlinga.

Słyszeliśmy że w interesie Niemiec jest niedopuszczyć, aby kurs marki stał wyżej, niż 700 mk. za funta szterlinga.

W ciągu ostatniego miesiąca marka niemiecka spadła znacznie poniżej określonego minimum.

Ogólnie przypuszczają, że stało się to wskutek zupełnej już bezsilności finansowej Niemiec, które są już w stanie spadku swojej waluty.

Zobaczymy czyż tak jest istotnie? Czyż nie jest możliwym, że Niemcy, wlicząc, że dotychczas plany ich realizują się świetnie, że sytuacja wewnętrzna kraju przystosowała się z łatwością do kursu 1000 mk. za funta szterlinga, bez wywołania rewolucji ani bolszewizmu, świadomie i dobrowolnie dopuścili do dalszego spadku marki, i będą tak postępowali aż do czasu, gdy marka będzie przedstawiała tylko wartość papieru?

Kto w Niemczech traci na spadku marki? Chyba nie wielki przemysł, nie wielki kapitał, który cały jest ulokowany w walutach zagranicznych. Robotnicy tracą na spadku marki tylko czasowo, bo za ledwie od depresyjji pieniądze muszą być podnieszone płace.

Jedynie tylko drobni rentjerzy ponoszą poważne straty, ale jest to warstwa drobna, z którą rząd w tym wypadku nie może się liczyć.

Wykazawszy szlachliwą grę Niemiec w manipulacji z marką, zastanówmy się, jak temu nadal zaradzić.

Wszystkie sposoby i środki zaradcze rozważane i uchwalone przez sprzymierzonych, są bezwartościowymi pajacykami nie dosięgają one bowiem źródła zlego.

Wielkim błędem sprzymierzonych było to, że w traktacie pokojowym nie zastrzeżli sobie:

1) ustnowienia w Berlinie międzynarodowej komisji finansowej, która by administrowała dochodami i rozchodami państwa aż do czasu spłacenia przez Niemcy ostatniej raty reparacyjnej.

2) Utrzymywania w Berlinie na koszt Niemiec organizacji wojskowej, mającej czuwać nad wykonywaniem postanowień komisji finansowej.

3) Emisję obowiązkowej dla Niemiec pożyczki w sumie około 20 miliardów funtów szterlingów, która by pokryła wszystkie wojenne długi państw sprzymierzonych.

«Morning Post» konkluduje, że obecnie tylko polityka prowadzona w tym duchu może doprowadzić do uregulowania sytuacji finansowej Europy. (7)

Tajemnicze zniknięcie autora „Atlantyd”.

Parę miesięcy temu Łódź tłumnie podziwiała arcydzieło sztuki kinematograficznej „Atlantyd” inscenizowaną na tle słynnej powieści teież nazwy wybitnego francuskiego powieściopisacza Piotra Benoit. Obecnie Paryż podniecony jest wiadomością o zniknięciu tego autora fantastycznych romansów, które to nastąpiło przy niemiłej sensacyjnych okolicznościach.

Piotr Benoit, padł ofiarą niewiarogodnego wzrostu szantażu, czy też mistyfikacji, której końca narazie nie można przewidzieć. Przebieg afery jest tak błyskawiczny i otoczony tak dziwnymi okolicznościami, że w razie jej szczęśliwego zakończenia Piotr Benoit stanie się sam bohaterem wyżej powieści. Piotr Benoit, który przed niedawnym czasem wydał sensacyjną powieść, opartą na ruchu niepodległościowym Irlandji, znajdował się w bliższych stosunkach przyjacielskich z de Valerą. Powieściopisarz wiele hałasu swoimi rewelacjami szczególnie w Anglii. Ale w parę tygodni od jej ukazaniu się, zginął sam autor. Pewnego dnia, rozstawszy się z narzeczoną, Benoit udał się do gmachu ministerjum oświaty, gdzie pełnił obowiązki głównego bibliotekarza tam odzyskiwał nań w gabinecie człowiek odziany w mnił bit zakonnik. Nieznajomy przedstawił się jako kaznodzieja irlandzki i wysłannik de Valery, który znajduje się w pobliżu Paryża i w ważnej sprawie pragnie się zobaczyć z Benoit. Piotr Benoit zajął miejsce w oczekującym na zakonnik samochodzie i obaj udali się w kierunku północnym i od tej chwili Benoit znikł.

Na czwarty dzień Benoit zjawił się w Paryżu, ale tak zmęczony i okryty kurzem, że z trudem został rozpoznany. Ale jego powrót do Paryża był krótki. Zanim zdążył za neldować o wprowadzeniu policji, został powtórnie wstrzymany. Tym razem jednak niewiadomo w jakim miejscu nastąpiło owo porwanie. Miejsce to prywatnie p. Benoit zostało obsadzone przez agentów policji. (2)

Cud w Lourdes.

§ Dzienniki niedawno doniosły o cudownym uzdrowieniu w Lourdes panny Eugenji Couillet lat 26, mieszkanki Saint-Ouen. Doniesienie o powyższym wypadku ci i owi przyjmowali z niechęcią aż do teraz dr. Parrin wystawił w tej sprawie dectwo następujące:

„Niżej podpisany internista szpitala św. Józefa w Paryżu, zaświadcza, że panna Couillet chorowała się w leczeniu u dra Henevriera i została chora na gruźlicę rozpadową”.

Dnia 21 sierpnia panna Couillette wzięła udział w procesji z Najświętszym Sakramentem, oświadczyła nagle, że jest zdrowa.

BÓG i OJCZYŻNA!

Z tym wezwaniem wzywamy Was Kobiety Polki przyjdźcie wszystkie na zebranie dla kobiet, niech ani jednej z Was nie zabraknie. Zebranie odbędzie się dnia 24 września r. b. tj. w niedzielę o godz. 4-ej pp. w sali Targów Rzemieślniczych Al. Kościuszki 73.

Sekretariat Związku Lud.-Narodowego.

— „Słowo Robotnicze”.

Wszedł pierwszy numer tygodnika „Słowo Robotnicze”, organu Chrześc. Narod. Stronnictwa Pracy Redakcja Przelazd 84 (8)

Teatr i sztuka**— Teatr Miejski.**

Dziś t. j. w niedzielę dn. 24 IX o g. 3 p. p. dla zreszeń rob. i intelig. dana będzie barwna arcymla maskarada J. Bonaventura p. t. „Krag interesów” wiecz. o godz. 8 i pół. pełna humoru i wesołości kom. B. Winawera „Roztwór prof. Pytla” — W poniedziałek 25 IX dla zreszeń „Krag interesów”.

W środę 27 IX wspaniały dramat L. Kampia p. t. „Nina” (Łacka). Obsadę tego niezwykłego dramatu stanowią: Dyr. H. Barwiński, Wałęzanka, Podogorska, Sarnecki, Jekmanowska, Jarkowska, Kieszczwiński, Bronowska, Wiśniowski, Łapińska, Rembosz. Reżyseruje: Janusz Sarnecki (5)

Z sądów**— Nieuczciwy urzędnik.**

(b) Sąd okręgowy rozważał w dniu wczorajszym sprawę b. urzędnika skarbowości, Władysława Krzymińskiego lat 27, oskarżonego o przywłaszczenie 118,875 mk. w okolicznościach następujących:

W dniu 22 marca 1922 r. przy ul. Na wrot 37, zamieszkały w tym domu prowizor farmacji Krzysztof Rożyński, pracownik apteki Millera, zwrócił się za pośrednictwem urzędnika i urzędu skarbowego, Bronisławy Zielińskiej z prośbą o wykupienie w urzędzie skarbowym patentu na imię Millera i dał jej, jako należności za ten patent 113,875 mk. Zielińska wręczyła tę sumę urzędnikowi skarbowości Krzymińskiemu, który przyrzekł jej, że sumę tę wpłaci do kasy.

Ponieważ Miller, który wpłacił sumę za patent, takowego nie otrzymał, więc prowizor Rożyński zwrócił się do urzędnika Krzymińskiego z żądaniem wyjaśnienia. Wówczas Krzymiński odpowiedział, że pieniądze wraz z deklaracją złożył w kasie, następnego zaś dnia oświadczył, że o ile do 15 kwietnia suma ta nie znajdzie się w kasie, to on zwróci z własnych funduszy i wydał zobowiązanie.

Wywiad dokonany w urzędzie skarbowym wykazał, Krzymiński cieszył się bardzo, złą o pinję.

Na sądzie oskarżony nie przyznał się do inkryminowanego mu czynu. Świadkowie Rożyński i Zielińska potwierdzają w zupełności dane zgłoszone z aktem oskarżenia. Przedstawiciele oskarżenia publicznego podprokurator Krychowski, zaznacza, że w samym wypadku nie może być mowy o znowie buchaltera z kasie rem? Krzymiński nie jest ofiarą niedokładności lecz ofiarą własnej woli, Zresztą wydane przez niego zobowiązanie mówi na jego niekorzyść.

Sąd po naradzie skazał Krzymińskiego na rok więzienia, zamieniającego dom poprawy z zaliczeniem 5 miesięcznego areszku prewencyjnego. (8)

Z DZIEDZINY KOSMETYKI.**PIELEGNOWANIE CERY.**

Woda, która znalazła w lecznictwie obszerne zastosowanie, ma również w kosmetyce doniosłe znaczenie. Laicy sadzą, iż jedynie zimna woda oczyszcza i skrzepia skórę twar-

rzy jednakowoż z postępem chemii i fizjologii przekonano się, iż pielęgnowaniem twarzy przy pomocy wyłącznie zimnej wody osiąga się wręcz przeciwny skutek. Podzielał zatem zupełnie zdanie prof. Wintermitza, specjalisty wodolecznictwa, który orzekł, iż „zimna woda, oddając zbawienne skutki w wypadkach niektórych schorzeń, powoduje przez dłuższy czas stosowaną, nadmierną suchość, martwość i zgrubienie skóry”.

Uprzytomnijmy sobie zadanie, jakie ma spełnić mycie wodą pod względem chemicznym i fizjologicznym, a przekonamy się o słuszności naszych zapatrywań. Skóra twarzy wydziela tłuszcz i pot. Oleista wydzielina tłuszczu teżeje pod wpływem zimnej wody, w następstwie czego tworzą się w gruczołach łojowych wagi, a twarz pokrywa się warstwą stęzalego, tłuszczącego się tłuszczu. Z potu ulatniają się płynne części, a na skórze osadzają się: sole, kwasy tłuszczowe, ślady ciał białkowych itp. składniki. W zimnej wodzie rozpuszczają się niektóre tylko sole, a niemal wszystkie inne składniki zalegają na twarzy — nieknięte. Ależ — Ależ powiedzą czytelnicy — wszak mydło służy do usunięcia zalegających na twarzy wydzielin. Tak jest, ale mydło zemuksjonuje i usunie tylko wydzielinę w postaci oleistego tłuszczu. Steżały natomiast tłuszcz wymaga wyższej temperatury do zamiany na płynny.

W normalnych warunkach, a szczególnie pod wpływem zimnej wody, grubieje skóra, ponieważ nabłonek ulega zrogowaceniu. Gorąca natomiast woda stanowi ważny czynnik w procesie pęcznienia powierzchniowego.

Na skutek rozszerzenia naczyń krwionośnych skóry pod działaniem gorącej wody przyplwya do niej obfity strumień odżywczej krwi, co wpływa na zjedrzenie cery.

Osobom o cerze normalnej wolno po umyciu twarzy gorącą wodą i mydłem neutralnym — ochłodzić ją zimną wodą. Tłustą natomiast cerę należy myć wyłącznie gorącą wodą i subtelnym proszkiem, t. zn. bez zawartości piasku i mydła, co często spotyka się w zagranych preparatach.

Jak w medycynie wogóle, tak i w lekarskiej kosmetyce wystrzegać się należy szablono. Tylko indywidualnym pielęgowaniem, względnie leczeniem, osiąga się skutek.

Nadmienić wypada, iż zwyczaj zwilżania głowy zimną wodą, praktykowany systematycznie przez mężczyzn, jest godny potępienia, ponieważ zmiany lojotokowe wzmagają się, co przyspiesza u osób o niernormalnej skórze głowy — łysienie. „Kur, Por,”

Ze świata.**NOWOCZESNY „ZŁOTY CIELEC”.**

(8) Z Nowego Jorku donoszą do londyńskiego „Daily Expressa” o niezwykłym pomysle pewnego obywatela amerykańskiego.

Obywatel ten zwrócił się do departamentu skarbu z projektem dotyczącym się zabezpieczenia olbrzymich zapasów złota skarbu Stanów Zjednoczonych, a projekt polega na przetopieniu wszystkich tych zapasów „a olbrzymią postaci bohatera, który byłby symbolem zwycięstw naszych podczas wojny światowej”.

Posąg ten miałby być ustawiony w Waszyngtonie, na podstawie wysokości stu stóp, a poza tem otoczony u podstawy drutami naładowanymi elektrycznością tak, że dotknięcie ich zabijałoby piorunująco śmiała, któryby ich dotknął. Wreszcie, jako ostateczny środek ostrożności, warty żołnierskie czuwaliby dniem i nocą nad tym nowoczesnym „Złotym cielem”. (5)

JAPONSKIE POŁAWIACZKI PEREL.

§ Na wybrzeżach wysp Japonii poławia się bardzo wiele perel, naturalnych i hodowlanych. Wbrew zwyczajom gdzieindziej praktykowanym rzemieślnicy nie spełniają kobiety. Młoda poławiaczka perel nie odznacza się pięknoscia — gdyż woda morska niszczy kolor jej włosów a skórze nadaje nieprzyjemną szorstkość. Kostjum nika nie dodaje jej też uroku. Krótkie białe spodnie i blaza, oraz duże okulary chroniące oczy od słonej wody.

Już od 14 roku życia japanki zaczynają swe rzemieślniczo i od marca do grudnia spędzają cały dzień dostownie w wodzie. W styczniu i grudniu jest zbyt zimno na poław. Okazuje się, że kobiety mogą dłużej wytrzymać pod wodą, niż mężczyźni. Łódź zawozi na lawice perlowe, tam skaczą one w wodę, dostają się na dno i pozostają za każdym razem 2 do 5 minut pod wodą. Zręczna poławiaczka zbierze w minucie do 10 muszli w głębokości 60 stóp. Zebrane muszle kładzie ona do małego waderka, przymocowanego do jej pasa.

TELEFONEM Z WARSZAWY**ARESZTOWANIE SPRAWCO W ZAMACHU NA MOST KOLEJOWY NA DOŁŻYCY.**

(*) Jak donosi „Kurier Inform.” zarządca natchmiast po zamachu na most kolejowy na rzece Dołżycy pociąg policyjny wydał pe myślnie rezultaty.

Sprawcy katastrofy zostali aresztowani. Jeden z nich nazywa się Piotr Lis, a drugi Piotr Liscowski.

Ujęto nadto i trzeciego współnika bandytów bolszewickich, który dotąd nie chce podać swego nazwiska.

Znany on jest pod pseudonimem Wasyl Izolij i uchodził za głośnego watażkę na kresach.

Aresztowano również dozorcę kolejowego Mikołaja Rusinowskiego z Rasek. (6)

STRASZA KATASTROFA KOLEJOWA.

* Dłż nad ranem o godz. trzeciej po ciąg osobowy Nr. 912, idący z Sosnowca, wpadł na stacji Ruda Talubska na pociąg towarowy Nr. 988.

Nastąpiło zderzenie, które pociągnęło za sobą straszne skutki.

Dwa wagony pociągu osobowego zostały kompletnie zrużgotane, grzebiąc pod sobą po dróżnych.

Inne dwa wiechały jeden w drugi, druzgocąc ślany i kałacząc jadących.

Dołżczas zdołano wydobyć z pod wagonów trzy trupy: konduktora pociągu towarowego i dwa osób z pociągu osobowego.

Ustalić można tylko jedno nazwisko ofiary. Jest nią Rozalja Madejowa, lat 75, zamieszkała w Warszawie, przy ul. Szarej 1.

Rannych według dotychczasowego obliczenia jest 21 osób, między nimi bardzo ciężko Konstanty Madej, syn zabitej, lat 28, stan żony jego, Felicji jest niemal beznadziejny.

Prócz tego b. ciężko ranni są: Icek Lipszyc, lat 21 szeregowiec W. P., Majer Lipman lat 21, szeregowiec 72 pp. zamieszkały w Radomiu, Salomon Najmaister, szereg. 15 pp zam. w Warszawie, Ogrodowa 28, Abraham Kleingeweks (szer. 15 pp. zam. w ziemi Radomskiej i Julja Giza, lat 50, również z Radomia.

Dziś o godz. 6 rano wyjechał na miejsce katastrofy pogotowie kolejowe z lekarzami, felczerniami i robotnikami. Na stacji czekały na transport rannych karetki Pogotowia Ratunkowego, które większość ich przewiozły do pobliskiego szpitala kolejowego.

Winę według dotychczasowych przypuszczeń ponosi zawiadowca stacji Ruda Talubska który puścił na stację pociąg osobowy, zanim odszedł towarowy. (8)

Smyrneńskie krajowe **DYWANY** najpiękniejsze desenie

MEBLE w wielkim wyborze poleca **OBRAZY**

Zakład Tapicersko-Dekoracyjny i Magazyn Mebli

Telefon **W. Łuczak.** Telefon 14-25. 14-25.

Łódź, Zamenhofska 2 (Rozwadowska), filja Piotrkowska № 102, (3685ds)

CHCESZ CZYTAĆ
zajmujące książki?

A więc nie zwlekaj i zapisz się zaraz do **Czytelnicy Nowości**

Alfreda Straucha

ul. Dzielna Nr. 14.

Wielki wybór książek w językach polskim, niemieckim, francuskim i rosyjskim. (4000K)

Abonament wynosi 800 mk. miesięcznie.

KA-KA-DU

Wkrótce zostanie otwarty

Kabaret artystyczny
pod dyr. **Wł. Lina.**

udział pierwszorzędnych
sił artystyczn. wkrótce
— zostanie otwarty. —

3983s1

PRZEMYSŁ I HANDEL.

Zjazd przedstawicieli giełd.

= Wczoraj odbywały się w Poznaniu obrady zjazdu delegatów rad giełdowych Rzplitej.

Reprezentowane były giełdy: warszawska, łwowska i poznańska.

Reprezentanci giełdy krakowskiej ani łódzkiej nie przybyli.

Między in. rozważano kwestię, czy giełda ma mieć jedynie ustalać ceny na podstawie dokonywanych na giełdzie transakcji, czy też mają prawo opinować o ogólnym położeniu na rynku. Ustalono przez giełdę poznańską przepisy co do próbek towarowych. przyjęto bez zastrzeżeń. (o)

Rokowania z Niemcami.

(=) Przewodniczący delegacji polskiej do rokowań polsko-niemieckich, pełnomocny minister Olszowski, oświadczył przedstawicielowi A. Wsch., że w chwili obecnej obradują trzy komisje, a mianowicie: 1) dla tranzytu z Niemiec przez Polskę do Rosji i Ukrainy sowieckiej, 2) dla not Kriesa, 3) dla zwrotu dokumentów aktów i zabytków. Każda z tych komisji odbyła dotychczas cały szereg posiedzeń, na których rozważano propozycje obu stron. W piątek 22 b. m. rozpoczną się prace

komisji prawniczej w sprawie obywatelstwa i opcji. Mimo, że do chwili obecnej prace komisji nie doprowadziły do pozytywnych wyników, min. Olszowski jest przekonania, że dzięki działaniom obu stron zainteresowanych,

aby dojść jaknajszybciej do porozumienia — prace przeniosą się na konkretniejsze tory. (5)

Podrożenie zboża w Niemczech.

(=) Wydział do spraw ustanowienia cen na zboże w Niemczech podniósł ceny zboża czterokrotnie, pomimo opozycji socjalistycznej. Jak się „Vorwärts“ dowiaduje, socjaliści zamierzają rozbić koalicję rządową i zdaniem tego dziennika plan ich powiedzie się w zupełności. (5)

Giełda warszawska

z dnia 24 b. m.

1/2 listy ziem.	Dol. St. Zjd.	8000
4 1/2% mk.	Marki niem.	5,70
4% obl. m. Warsz.	Franki franc.	610 544
5% obl. m. Warsz.	Funty	

Czeki i wpłaty.

Belgia	587	Londyn	35650
Berlin	5,40	Nowy Jork	7725
Gdańsk	5,45	Paryż	612
Praga	250	Wiedeń	11,

Akcja.

Bank hand.	5,650	Ostrowiec	11,650
" Dyskont		Radzki	3,725
" Kredyt	3,850	Starachowice	6,800
" Zjed. z pol.	1,870	Zyrardów	174,000
Cukier	49,300	Borkowski	1000
Drzewo	1600	Zegluga	1650
Lilpop	5500	Jablkowscy	1225
		Nafta	1825

STATWIEJ CHWILI

Zjazd związku Prasy prowincjonalnej.

KALISZ 23 (PAT) Dziś odbył się tu zjazd przedstawicieli związku polskiej prasy prowincjonalnej pod przewodnictwem redaktora Sienińskiego, który złożył sprawozdanie z dotychczasowych czynności tej organizacji. Po omówieniu szeregu spraw, dotyczących rozwoju prasy prowincjonalnej, i jej bolączek, uchwalono zwrócić się do prezesa rady ministrów oraz ministrów handlu i przemysłu i ministra skarbu z memorjałem w sprawie ułatwienia nabywania papieru w fabrykach krajowych i zagranicznych.

W zakończeniu zebrania powołano władze związkowe w składzie następującym: Redaktor Józef Radwan z Kalisza — prezes, redaktor Józef Sieniński — wice-prezes, redaktor Tomasz Piłta — sekretarz, redaktor Dionizy Wilkoszewski z Częstochowy — skarbnik, ks. Brzeziński z Sieradza — członek zarządu, a zastępcami: redaktor Modliński z Płocka i redaktorowie Czajewski i Gumkowski z Łodzi.

Jutro odbędzie się uroczystość 30-letniej istnienia „Gazety Kaliskiej“, w której wszyscy przedstawiciele prasy prowincjonalnej wezmą udział. W poniedziałek odbędą się oględziny wzorowo urządzonej wst. Liśków, poczem zamknięcie zjazdu. (6)

Ustąpienie przewodniczącego komisji odszkodowań.

PARYŻ 23 (wł.) Obiegają tu pogłoski, że przedstawiciel Francji i przewodniczący komisji odszkodowań Dubois ma się poddać do dymisji już w najbliższych dniach. Jako następców Dubois wymieniają Loucheura i Louis Marin. Jest jednek prawie rzeczą pewną, że Loucheur nie zostanie przewodniczącym komisji odszkodowań, natomiast więcej szans ma Marin. (12)

Pokój z kuchnią

umeblowany, lub bez mebli poszukiwany. Zgłaszać się ul. Anny, 19 m. 3 Poikier. (3997K1)

MASZYNY DO PISANIA.

Mercedes, Underwood, Remington, i t. p. Taśmy, kalka, reperacje. NAJTAŃSZE ŹRÓDŁO (061) ADOLF GOLDBERG ul. Andrzeja № 1.

Gospodarstwo

z solidnymi zabudowaniami pod Łodzią do sprzedania. Wiadomość u W. Wrońskiego, Plac Wolności Nr. 2, praca w oficynie 3-ie piętro. (3999d2)

Chrześcijańska Hurtownia Obuwia

P. Florczak i J. Wodnicki

Łódź, (Widzew)

Bawelniana Nr. 3, m. 2.

Obuje każdego w obuwiu. ceny od (2,200) do (9,500)

— buty z cholewami od 16,000 do 20,000 mkp. —

UWAGA: Magazynom dostarczamy każdą ilość na zamówienie po cenach hurtowych. (3995d3)

Zamienie

pokój duży słoneczny na pokój z kuchnią pomiędzy Wólczańską Kilińską Radwańska Oferty do Rozwoju pod „Mieszkanie“, (3985K1)

Drzewo

opałowe kilka wagonów i stary zdrowy budulec zdalny na dom tanio sprzedam G. Henius 6-go sierpnia № 36 fr, II piętro. 3991K1

KRAWIEC DAMSKI

Józef Rosicki

ul. Główna Nr. 67a.

Przyjmuje zamówienia na kostjumy, okrycia i roboty futrzane, wykończenie pierwszorzędne, ceny przystępne. (3989d1)

Do sprzedania

sklep kolonialny z powodu śmierci żony. Ogrodowa 58 sklep. (3990K3)

Dwie

oficyny sprzedam zaraz Wia- domość Wólczańska 129 ofi- cyna II Blau.4 (901K1)

Kupię

pompe kłapówkę 3—4 calow- ą może być używana Ofer- ty do Rozwoju pod „A.B.C.“ (3995K1)

Gospodarstwo

wiejskie w okolicy Łaska 7 1/2 morgowe z budynkami, dużym sadem, łąką, polem uprawo- nem i obsianem do sprzedania za 2 1/2 miliona marek. Blizsza wiadomość Łask, G. Peda. 3994K1

Szwaczki

potrzebne na bieliznę woj- skową cena podwyższona. Sienkiewicza 37 lewa oficyna na IV piętro (3992-1)

OBIADY

gospodarskie, Orła 23 m. 22 (3897d1)

Prace

30% drożej kupuję brylan- ty, złoto, srebro zegarki, stare zęby, oraz różną biżuterję Konstantynowska 7 Milich prawa oficyna I-sze piętro 3599w

Dr. S. KANTOR

specjalista chorób wenerycz- nych i skórnych Ul. Ewangelicka 2. Godz. przy- jęc od 9—2 i 6—8. Panie od 5—6. 361

Dr. med. P. Langbard

Zawadzka 10. **poroćci** Choroby skórne i weneryczne. Przyjm. od 9—1 i 5—8. 3779s13

Dr. Artur Banasz

urolog. Choroby nerek, pęcherza, dróg moczowych, chłon, rzeżączka Przyjmuje od g. 5 i pół do 7 **Moniuszki № 11.** (X)

Dr. Eugenia Berszuni

Piotrkowska 121 Choroby kobiece i weneryczne u kobiet. Przyjmuje od 12—1 i od 4—6, w niedziele i święta od 9—12. 3683b10

2 pokoje w oficynie pod słoń- ce wypuszcze na przemysł Grabowa 17. 8620—1

potrzeba czeladzi stolarskich na meblową robotę przyjmę chłopca do terminu Piotrkowska №130. 8622—1

Zagubione dokumenty

pokrant Karol zagubił tymcza- sowe zaświadczenie zwolnie- nia z wojska wyd. w Gostyniu z kadry 17/5 p. ułanów Wielko polskich. 8601—1

pozbicka Lucyna zagubiła tym- czasowy dowód osobisty wyd. z gm. Grębków pow. Wę- growski z. Siedlecka. 8625—2

Staszewska Aleksandra zagubi- ła matrykulę wydaną z gim- nazjum P. H. Miklaszewskiej. 8619—1

Szpikowska Eleonora zagubiła **S** paszport polski wyd. w Ło- dzi. 8568—1

Kawaler

lat 28 handlowiec przystojny i a- godnego charakteru z kapita- łem do 55 milionów pragnie za- poznać pannę inteligentną i za- możną posiadającą własny inte- res handlowy lub posiadłość, cel matrymonialny. Oferty nadsyłać z fotografiami do Rozwoju pod **Amerikanin.** Dyskrecja zapew- niona. (3970K1)

Pięknym łodzianom Na lepszą radę.

Pytasz mnie pani o radę, Nie szczędąc pochwał i zalec. Bym wskazał (dzięki za ufność) Na bardziej wziętą z toalet. Pytasz o fason koszulki, Combinations i majteczek, O pentoirki, staniczki, O kolor modnych naleczek, kroje bluzek i sukien Skromne i wieczorowe, Gdzie zrobić mogą na miarę, Lub sprzedać już gotowe? Wiem, że zabłysnąć chcesz jak sułtanka Nie chodź więc, gdzie lichej tandety kątę, Lecz kupuj wszystko u

A Cabanka

Napiórkowskiego 49 Naśladownictwo zastrzeżone 3d—6 c 12

Zawiadomienie.

Niniejszym mam zaszczyt zawiadomić Sz. Klijęntelę, iż powierzyłem firmie

ARTUR ZIELKE,

w Łodzi, przy ul. Piotrkowskiej 173,
**jeneralną reprezentację mojej fa-
 bryki na Łódź i okolice.**

Przy tej sposob. pozwalam sobie zwrócić uwagę WP. na moje wykwiłntne wyroby:
 Eau de vie de vin, pierwszorzęđny destylat winny, gwarantowany czysty winiak
Rum Antylowy (Antillen - Rum), Martinique - Rum
 oraz na specjalne moje wyroby:

Winiak Szmalenberga marki „Edelbrand“
 „ „ „ „Feinbrand“

Wszystkie wymienione napoje mój jeneralny reprezentant posiada na skła-
 dzie w wielkiej i dobrze asortowanej ilości, tak, że będzie w stanie wszelkie za-
 mówienia Sz. Klijęnteli natychmiast uskutecznić.

Upraszając Sz. Klijęntelę o zwracanie się z zleceniami wprost do wyżej
 wymienionej firmy, zapewniam szybką i sumienną obsługę, i pozostaję z wysokim
 poważaniem

Jan Szmalenberg, Gdańsk

Grabengasse 6, adres telegr. „Szmalkauf“

Gorzelnia win i winiaku, Hurtownia spirytualii

Zarząd Stowarzyszenia Właścicieli Nieruchomości m. Łodzi

— ul. Traugutta № 4. (Krótka) —

Zarząd Stowarzyszenia Właścicieli Nieruchomości przedmieść

— ulica Rzgowska 101, —

zapraszają wszystkich właścicieli nieruchomości, także i nie członków na

Ogólne Zebranie

odbyć się mające w niedzielę dnia 24 września r. b. o godz. 5-ej po południu w Sali Towarzystwa Kredytowego przy ul. Pomorskiej № 19. Porządek dzienny: 1) Obecna sytuacja Właścicieli Nieruchomości, 2) Sprawozdanie ze zjazdu Stowarzyszenia Właścicieli Nieruchomości z całej Polski który odbył się w Warszawie dnia 17 b. m. 3) Sprawa wyborów do Sejmu i do Senatu. (zpr999)

Zarządy Stowarzyszeń.

**UCZELNIA
PRAKTYCZNEJ HANDLOWOŚCI
ŁÓDŹ PAWEŁ KIN KAROLAB**

**KSIĘGOWOŚĆ
STENOGRAFIA JĘZYKI**

WSZELKIE NAUKI
HANDLOWE

OBUWIE

najmodniejsze Paryskie i Wiedeńskie fasony z najlepszej skóry posiadają stale na składzie

STELZNER i WEBER

141 Piotrkowska 141.

Wykonujemy zamówienia i wszelkie roboty z zakresu szewstwa po cenach przystępnych. 5283s

W najpiękniejszym parku łódzkim, który jest chlubą miasta, w Julianowie.

Wielka Zabawa Wrześniowa

odbędzie się w niedzielę dnia 24 września r. b.

Dochód całkowity jest przeznaczony na odnowienie i urządzenie wewnątrz **we ubogiego kościoła katolickiego w Radogoszcu**, który jest tak ważną placówką religijną i społeczną.

Program zabaw bardzo urozmaicony. Przyjmą udział w zabawie Towarzystwa Śpiewacze, Kółka dramatyczne, orkiestra, Tow. gimnastyczne i sportowe. Wyścigi na łodziach, pieszce, strzelanie z łuku do gwiazdy, fantowa loteria, iluminacja, pochód dzieci z lampionami. — Bufet i orkiestra na miejscu. — Wejście do parku od godziny 9-ej rano. Początek zabawy o godz. 2 po południu. Dojazd do Julianowa tramwajami zgierskimi

(3843d4)

Komitet parafjalny Radogoski.

Fr. KLINOWSKI

pierwszorządny krawiec damski w Łodzi

— ul. KONSTANTYNOWSKA № 5. —

przyjmuje wszelkie obstalunki z własnych powierzonych materiałów, Wykonywanie staranne według najnowszych żurnali.

Fabr. okuć budowlanych i meblowych

B-ci Suwalskich

ul. Zgierska 144 na lewo Golca 9

Przyjmuje ślusarza obeznanego z ogniem i chłodem do pracy ślusarskiej. 3507D6

Sprzedam

w Łodzi plac z domem murowanym parterowym, odpowiednim na małe przedsiębiorstwo. Wiadomość Katow. 17 Borucki. (3958K3)

Dywany!

Meble gabinetowe w skórę

Łóżka metalowe Konrada Jarnuszkiewicza

Całe urządzenie do stołowych sypialnych salonów, gabinetów, oraz kuchnie białe. Biurowe meble. Krzesła Thoneta poleca w dużym wyborze Magazyn Mebli WŁ. ROMISZOWSKIEGO Piotrkowska 116 I p. front
Telefon 21 — 61 (3948K9)

Największy magazyn w Łodzi Chrześcijański Jarmark Łódzki

44 Piotrkowska 44

U nas naitaniej, bo na I piętrze, Polecamy obficie zaopatrzone w modną i sezonowe towary wszystkie nasze działy. Wełny. Kamgarny na garnitury, palta i suknie. Podszewki. Białe towary bielizniane. Ręczniki. Barchany. Flanele. Chustki. Kapy. Koldry. Trykotaże. Galanterje. Obuwie. Gotowe ubrania. Palta damskie, męskie i dziecięce. Własna pracownia krawiecka wykonywa zamówienia.

UWAGA: PP. Urzędnikom i Urzędniczkom jak również szerszym sferom naszego społeczeństwa udzielamy dogodnego kredytu. (3890K6)

WIROWKI

Związek Spółdzielni Mleczarskich w Warszawie

Oddział w Łodzi, Al. Kościuszki № 20

dawniej Warszawskie Ziemiańskie T-wo Mleczarskie

KONWIE.

LECZNICA CHOROBY ZĘBÓW LEKARZA-DENTYSTY H. PRUS

145. Piotrkowska 145.

za plombowanie, oraz wprawianie zębów
optata podług taksy. 355s

Obcasy Gumowe BERSON

są
niezrównane
w wielkości i utrzymaniu fasonu
są
trwalsze i tańsze
od skóry

Berson-Kauczuk

Skład fabryczny Łódź, Dzielna № 14 róg Wschodniej (555C1)

Daję na raty!!!

wszelką garderobę damską i męską gotową i na obstalunek. Pracownia A. Bergér, Południowa 6 prawa oficyna 3597 Kk

Grand-Kino // Nieznany Tancerz

Wzruszający dramat w 5-u aktach podł. TRISTAN BERNARDA

PERETKA Dziś **Dziewczę z Holandji** Dziś niedz. **Baron Kimeł**
 WARSZAWSKA w TEATRZE **SCALA** 8.30 wiecz. o g. 3 pp. 4004d1

POLSKIE TOWARZYSTWO dla HANDLU i PRZEMYSŁU w GÓDNI

ul. Brygidzka 7. Adres telegraficzny: „GRODNO POLTE“.
 Dostarczamy siano i słomę prasowaną, drzewo opałowe i budulcowe. (3951K2)

Zawodowa Szkoła kroju szycia i robót ręcznych
 Odnazona złotym medalem
 przy ul. **cechu A. KOPYDŁOWSKIEJ**
 Łódź, Piotrkowska 154.

Kurs kroju pasowania i modelowania kurs szycia i mierz-
 urs wszelkich robót ręcznych, robót freblowskich, słojd drzew
 kowy, introligatorstwo, koszykarstwo, zdobnictwo, rysunki i
 anki. Dla nauczycielek, robót kursy dopełniające. Po skończe
 kursie uczennice otrzymują świadectwo, dla pracujących kur
 czorowe. Zapisy w kancelarii szkoły od 10—1 i od 6—8.
 dla fasonów papierowych. Uczennice przyjezdne mogą być
 ile. 3835K1

Szkoła tańca W. LIPINSKIEGO
 Piotrkowska 108. 3953k

kalu „Handlowców“ (1 piętro). Zapisy od 12—3 i od
 w., a później (za dnia) Ewangelicka 17, front 3 p.
 maniej po cenach przystępnych wykonuje wszelkie re
 je najprecyzyjniejszych zegarków, antyków oraz ze
 w pokojowych, stróżowskich, automobilowych, wie
 zowych i t. d. we własnej pracowni

Chmiel, Nawrot 4

Uwaga! Obrączki ślubne. Uwaga!
 Na życzenie reperacje wykonuje na czas pożądan
 posiadam na składzie zegary kontrolne, oraz zegary
 we. (984K)

Spółdzielnia Lekarzy Specjalistów
 Piotrkowska 17, (drugie podwórze

ujmuje chorych we wszystkich specjalnościach
 la 1000 mk. — od 9 ej do 8 ej po poł. — 130P

Poszukuję 3 - 4 pokoje z kuchnią
 podami z meblami lub bez, zapłacę dobrze. Oferty
 pod „W. G“ (297d1)

MA CHRZESCIJAŃSKA !!!!!
Fabryka wyrobów cukierniczych
„SYNTEZA“
 spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.
 przy ul. Sw. Anny № 24 w Łodzi.

wszelkie wyroby cukiernicze po cenach przystępnych ja-
 torty, ciastka deserowe, biszkopty, herbatniki, sucharki, w
 rowych gatunkach. Sprzedaż detaliczna w cukierni
 wska róg Karo a, hartowa — Sw. Anny Nr. 24. Tamże
 je się obstalunki na zabawy, wieczorki, wesela i t. p. Dla
 zyszeń i Związków daje się rabatt!!! (3995d2)

„CREDIT“
 iana № 9. Daje na raty wszelkie ubiory damskie i męskie
 przyjmuje obstalunki wchodzące w zakres krawiectwa po
 cenach przystępnych
IGIELNIK Łódź, Cegielińska 9 II p. front (3889K)

Na wypłatę

Ubrania. pała męskie i
 damskie na obstalunek fi-
 ranki, płótna, kapy, obrusy
MARKOWICZ i S-ka
 Piotrkowska 37 podwórko.
 3978K1

Natychmiast

do sprzedania z prądu wyjaz-
 du piwiarnia lokal ładny z świa-
 tłem elektrycznym. Gubernator
 ska № 7 w piwiarni (3977d2)

Nie kupujcie towarów

ośki się nie przekonacie, że
 najt. kupuje się w składzie
 (pod firmą)

Najtańsze źródło

bo w mieszkaniu prywatnem
 Dzielna 56 w podw.
 Płótna Sukna
 Madopolany Kozy
 Tyki Weluzy
 Oksfordy Szewioty
 Caigi Barchany
 Chustki i Flanele
 UWAGA: Jedyny najtańszy skład
 zakupów dla kupeów i koope-
 ratyw. 5228w

Slusarze

potrzebni, zgłaszać się ul.
 28 plk. Strzel. Kan. № 47.
 dawniej Ludwiki № 43.
 (3984d2)

GOSPODARSTWO

67 mórg ziemi dobrej z
 martwym i żywym inwen-
 tarzem zaraz na sprzedaż.
T O R K E
Mroczeń, pow. Kępno
Poznańskie. 3967d

Lekarz dentysta
R Hanftwurclowa
 powróciła
 Sienkiewicza 37
 (3978d3)

Pokój

duży i kuchnia do odstąpiel
 nia od zaraz na przeciw Jul
 anowa. Ul. Książewicza 20
 5 minut od tramwaju zgier
 askiego. (39404d)

KRAWIEC POLSKI
A. GRAMENS, Łódź Zielona № 10,
 Niniejszym zawiadamiam w Panów, że wykonuję wszelkie ro-
 boty w zakresie krawiectwa wchodzące z dodatkiem „Nowych spo-
 jni“ kilkoletnia praktyka w kraju i zagranicą nagrodzony dyplo-
 mem kroju. daję gwarancje za wykończenie wykmitne (3989d1)

Splata ratami!!

KAŻDA RODZINA może się zaopa-
 trzyć w **białe towary** (bieliznane)
**welur na pała, gotowe dam-
 skie pała i płaszcze jesien-
 ne i zimowej, sweatry duże
 i dzieciinne, barchany, flane-
 le, surówki, koszulowy materiał deseniowy i inn. „WY-
 GODAPOL“** Konstantynowska № 3 (w podwórzu). — —
Ogłoszenie zachować! (4003d1)

Przyjmujemy zapisy

do departamentu Wychowania Fizycznego Y. M. C. A
 Pierwsorzędne siły instruktorskie miejscowe i warszawskie
 Dajemy lekką atletykę, piłkę koszykową, piłkę siat-
 kową, palant amerykański, gimnastykę, boks, szermierkę,
 walka wręcz i gry masowe.
 Zapisy przyjmuje i wyczerpujących szczegółów udzie-
 la Sekretariat Informacyjny Y. M. C. A, Piotrkowska 243
 4002K1

Teraz najlepsza okazja

do dogodnego zakupu wszelkiej
 garderoby jako i towarów gdyż
 robocizna znacznie drożeje Firma
Szmechel i Rozner
 Łódź, Piotrkowska 100 i 160
 filja sprzedaje po cenach nader
 umiarkowanych.

**Materiały na garnitury, pałta i suk-
 nie, Białe towary, bielizna, chustki,
 Damskie suknie, pała, spódniczki,
 garniturki, pałta sukien. dzie-
 cinne.** 3800s

Najlepszy i najbogatszy repertuar z najbogatszym repertuarom
Teatr Sesejny
NOWOSCI
Piotrkowska 161 Główna

W państwie Złotego Smoka

III seria egzotycznego dramatu
„W krainie Ludożerców”
oraz krótkie streszczenie poprzednich serji.
Razem oddzielną całość w 6 aktach.

Wyższa szkoła kroju i szycia

„Józefiny”

nagrodzona na wystawie pracy kobiet w Warszawie złotym medalem, w Belgji srebrnym i dyplomami uznania

Łódź, Piotrkowska 163.

Kursy wyższe i niższe Metoda kroju według systemu francuskiego i angielskiego Gruntowna nauka pasowania mierzenia i upinania Dla początkujących przygotowawczy kurs szycia. Przyszkoła daża pracownia sukien, gdzie uczennice nabierają wprawy i gustu. Specjalny oddział artystycz. haftu rysunków. Po złożeniu egzaminu w Cechu otrzymują patenty cechowe, lub świadectwa prywatne. Na miejscu duży wybór manekinów

Była kierown. Magazynu mody Kalinowska - Łódź h. nowa

Marja Majewska

Przyjmuje obstalunki, przeróbki i ubrania. Ceny przystępne
Nawrot 42 lewa oficyna parter. (3980K1)

Szkoło okienne i kit

— poleca najtaniej —

Fr. Hanelt Łódź, ul. Pusta Nr. 17
Firma egz. od 1897 r. (3962K10)

3 pokoje i kuchnia

z wszelkimi wygodami do wynajęcia (ewent. zamiana)
Wiadomość: u p. Białczaka Al. Kościuszki 41, 9—11 rano.

Broń

myśliwską używaną, pistolety oraz amunicję poleca

Marjan Nazdrowicz

skrad broni i amunicji ul. Piotrkowska № 17.
Wszelkie reperacje broni wykonuje się szybko i akuralnie. (3646d3)

Bacność!

Z powodu zmian rodzinnych sprzedają srebra, biżuterję i dywany perskie. Wiadomość: Al. Kościuszki 41 m. 4 od godz. 1 do 4 popołudniu. (3899K3)

Okazyjnie

Parozo tanio dom murowany 2 piętrowy z wolnym mieszkaniem i ogrodem owocowym wraz z wszelkimi udogodzeniami przy przystanku „Marysinek”. (dawniej Wolfówka) w Rudzie Pabjanickiej do sprzedania w cenie 7 milj, Wiadomość: ul. Al. Kościuszki № 41 u pana Białczaka. 3905s1

Drobne ogłoszenia

Kupno i sprzedaż:

AA Meble sypialnie stołowe szafy łóżka stoły krzesła otomany kozetki krzesła wiedeńskie oraz inne sprzedają Przechódzki Piotrkowska 108 6262--0

AAA Kupuje meble, dywany, futra, garderobę, maszyny do szycia, płacę najwyższe ceny. Łażnik, Benedykta 28 m. 13 parter. 8077--7

AAA Kupuje meble, dywany, garderobę, maszyny do szycia. Płacę najlepiej Walnreich Benedykta 19. 8550--12

DOM murowany w Ozorkowie Maszkowska 175 sprzedam 13 pokoi, 2 sklepy, ogródek mieszkanie wolne 5 milj. 8508--6

Sklep rzeźniczy lub lokal nadający się na sklep korzenny sprzedam tanio Nowo Pabjanicka 7. 8525--4

Sklep kolonialny sprzedam Brzezińska 69. 8606--1

Sprzedam maszynę do szycia nową tanio i łóżko Kilińskiego 77--2. 8602--1

Domek drewniany do sprzedania 8 mieszkań Łęczycka 20 u gospodarza. 8605--1

W wsi Zofiejówce jest sklep spożywczy do sprzedania dobrze prosperujący istnieje lat 4 z powodu zmiany interesu. 8598--1

Do sprzedania szaty duże, małe bielizniarki i garderoba tanio byle zaraz ul. Rybna 14 m. 3 parter. 8599--1

Urządzenie sklepowe sprzedam Ekierta 10 Brychter. 8583--2

Domek murowany z ogrodem owocowym zaraz do sprzedania lokal wolny Wiadomość Mazurska 35 Chojny przed koleją 8588--1

Sprzedam rolwagi, fargon piekarski i lekką rysorkę Konstantynowska 56 Zakład ślusarski. 8589--1

Sklep sprzedam w dobrym punkcie z ładnym mieszkaniem. Wiadomość Kilińskiego 191 pracownia szewska. 8590--2

Urządzenie sklepowe sprzedam byle zaraz z powodu wyjazdu Konstantynowska 14 fabryka lemoniady. 8595--1

BRYCZKA jesionowa i wolant używany do sprzedania ul. Wegnera 6 przy Rzgowskiej. 8584--4

Ogrodniacy Sprzedam 4 morgi ziemi cebulowej staw zarybiony Dom piętrowy stodoła w Rabinie przy folwarku pod Aleksandrowem u Albina 8587--4

Łóżka dębowe masywne tanio sprzedam także rower Skłodowska 21--31 8574--1

Do sprzedania motor elektryczny 2 konny i para chomony krakowskie ryklowane maszyna do pończoch. Wiadomość Aleksandrowska 18 Piwiarnia. 8549--5

Sprzedam palto damskie z mufką karakułową za 1,500,000 mk. Andrzeja 52 m. 14 od 10 do 6 obejrzeć można co dzień. 8544--1

Dom parterowy z ogrodem owocowym i łaką w Zdunskiej-Woli. Wiadomość przy ul. Kościelnej 39 do sprzedania 8546--1

A szafę, łóżka, stół, krzesła, bielizniarkę, otomanę, etażerkę sprzedam Przejazd 24--3. 8563--1

Sklep rzeźniczy do sprzedania z powodu zmiany interesu Wiszera 19. 8565--1

Sprzedam sklep spożywczy z dużym pokojem i kuchnią Chojny ul. Tuszyńska 13. 8631--1

Mebie łóżka, szafki nocne, umywalnie, tremo, komodę, krzesła, zegar, wieszak, samowarnik, kandelabry, róg jeleni zaraz tanio sprzedam Piotrkowska 225--3 8626--4

Sklep przy rynku narożny o dwóch oknach mieszkanie frontowe pokój z kuchnią piękne. Wiadomość Słowiańska 20 warsztat stolarski Ziuteckiego. 8628--3

Sprzedam budkę nadającą się na każdy interes. Wiadomość Wólczńska 163 w poduce 8621--5

Sprzedam furgony, dryczkę i wóz Napiórkowskiego 81 piekarnia Stańczyk. 8624--1

Do sprzedania 3 olejandry duże koła dziecienny, gramofon z płytami na Stokach Place Wojciechowskiego ul. Majowa 14. 8615--1

Sprzedam tanio urządzenie sklepowe Targowa 15 m. 4. 8617--2

Wielki wybór młynów wodnych folwarków, gospodarstw rolnych, domów i placów ma biuro „Pośrednik” Zgierz Parzęczewska 5. 8618--5

Okazyjnie rower i róg jeleni do sprzedania Miłsza 43 oficyna. 8614--2

W Zgierzu sprzedam domek murowany ogród owocowy duże drzewa mieszkanie wolne nie drogo tylko zaraz Wspólna № 6. 8608--1

Różne:

A kuszerka Pipikowa przyjmuje zamówienia pań miejscowych i przyjezdnych Piotrkowska 132. 8405--7

Kobieta starsza lub dziewczynka na skromna i czysta potrzebna do wszystkiego Kilińskiego 109 m 10 II p. front. 8585--5

Przyjmę kilku uczni na mieszkanie z utrzymaniem Nawrot 42 m 7 8579--1

Poszukuje pokoju umeblowanego kawaler cena obojętna Oferty do Rozwoju „Dyrektor kina” 8580--1

Młode małżeństwo poszukuje pokoju umeblowanego lub bez mebli w okolicach Górnego Rynku. Oferty pod M B w Redakcji Rozwoju 8576--2

Poszukuje 2 pokoi z kuchnią w okolicach Górnego Rynku Oferty pod M. B w redakcji Rozwoju 8577--2

A kuszerka M. Nowakowska powróciła Dzielną 36, 8515--8

Wypożyczającemu około miljo na pokój umeblowany i procenta. Oferty Rozwój sub „Hypoteka czysta”. 8604--1

Odnajmę pokój dwóm panom z utrzymaniem. Oferty do Rozwoju sub „N. P.”. 8591--1

Sześcioklasistka udziela lekcji Wólczńska 129 m. 5. 8592--1

Pokój poszukuje natychmiast może być przy rodzinie byle wśródmięściu. Oferty do Rozwoju sub „1 pokój”. 8593--1

STUDENT udziela matematyki, łaciny, fizyki języków Kilińskiego 86--3 godzina 7. 8594--1

GRAND-KINO

Od wtorku dn. 26 b.m. ukaże się po raz pierwszy dawno oczekiwany film podł. powieści St. Zeromskiego

WIERNĄ RZEKA

UWAGA! Dla uczącej się młodz, grupami ustępstwa 4009K

Kursy francuskiego grupami, oddzielnie. Konwersacja szkołom znaczne ustępstwo. Kilińskiego 77--2. 8603--1

Slusarz na okucia i roboty wszelkie może się zgłosić Sienkiewicza 59 W Perliński 8572--1

Uczeń ślusarski ze szkoły Rzemiosł umiejący dobrze pisać znajdzie zaraz zajęcie. Wiadomość w Rozwoju u p. Białczaka. 8607--5

Nauczycielki, freblanki z muzyką, obcymi językami na stałe, na godziny bony, pielęgniarki, gospodynie, biuralistki, handlowczyńce poleca Biuro Ludwiskiej Piotrkowska 109. 8398--3

Biuro Pośredniczo-Handlowe A. Taszyckiego Piotrkowska 90 tel. 840 sprzedaż kupno. Majątki ziemskie, gospodaraki, domy, place, młyny, fabryki, interesu handlowe. 8164--5

Bylży Biuralista firmy handlowej poszukuje jakiegokolwiek posady. Oferty do redakcji pod lit. „D Z.” 8520--1

Panienska poszukuje pomieszczenia przy rodzinie za korepetycje. Oferty Rozwój „4 klasa” 8566--1

Student udziela korepetycji w zakresie 8 klas Główna 46 m. 11 podwórze. 8564--4

Zakład mechaniczno-ślusarski z lokalem odstąpi. Wiadomość Al. Kościuszki 32 m. 9. 8547--1

15 b. m. zaginął wyżeł brzoziwy z białą plamą na pierśsiach. Odprowadzić za nagrodą Pomorska 50. 8616--5

Tokarz metalowy zdolny i terminator mogą się zgłosić za raz 6-go Sierpnia 13 m. 2. 8611--3

Udzielam lekcji w zakresie sześciu klas 6-go Sierpnia 14 pr. lnia. 8612--2

Pokoju umeblowanego lub nie poszukuje małżeństwo niekrepujące. Cena obojętna oferty do Rozwoju pod „Niekrepujące”. 8613--1

Potrzebna służąca do wszystkiego z dobrym gotowaniem i świadectwami Radwańska 43 m. 9. 8609--3

Oddam dzierżawę 30 morg z ogrodem budynkami. Wiadomość Zachodnia 33 m. 12. 8610--5

SŁUŻĄCA potrzebna ze świadectwami do wszystkiego z dobrym gotowaniem. Wiadomość Przejazd 2 gospodarz 8632--1

Potrzebna wykwalif kowana krawcowa-kierowniczka do pracowni magazynu ubiorów damskich Kilińskiego 7 m 16 8633--3

Potrzebny człowiek do sprzątaniam skład mebli Piotrkowska 116. 8627--1

Potrzebna służąca zaraz Wólczńska 91 mieszk. 36. 8629--2

Mieszkanie jedno pokojowe umówione komorne zapłacę z góry za rok lub więcej Przechódzka 18 Kulaga. 8630--1

Potrzebny stolarz do magazynu mebli Piotrkowska 108. 8623--3

Zagubiono świadectwo na klacz kupioną w majątku Główna maści kasztanowatej lewa noga do pięciny biała lewa oko ślepe lat 10. 8620--1

EUGENJUSZ FOURRIER.

Siadanie myśliwych.

W piękny dzień wrześniowy do restauracji wiejskiej w Nogent nad Marną przyszli trzej młodzieńcy w ubraniu myśliwskim. Poprosili o dobre śniadanie, a mieli dobry apetyt. Gospodarz, zwiertrywszy dobrych gości, stanął im do dyspozycji.

Młodzieńcy zasiedli u stołu i zającąc zdrowymi zębami zaczęli opowiadać historyjki myśliwskie. Gospodarz, z serwetą pod pachą, dozorował nad służbą i sam przysłuchiwał się z przyjemnością.

— Mnie, mówił jeden, wydarzyła się awantura nadzwyczajna. Temu lat dwa z dwoma psami polowałem w mojej posiadłości pod d'Esblly, gdy naraz biegą dwa zające. Ujrzawszy mnie jeden myknął na prawo, drugi na lewo. Psy za nimi. Medor pobiegł za prawym, Diana za lewym.

Namyślałem się. Przysłowie mówi: „nie goń naraz za dwoma zającami“. Co robić? Serce moje wahało się. Postanowiłem iść prosto przed siebie do rozstaju, gdzie zbiegały się dwie drogi. Nuż jeden z zajęcy tu przyjdzie.

Rachuba nie omyliła, nawet szczęście przewyższyło nadzieję. Oto jednocześnie pokazały się obydwaj zające. W pędzie biegnęli naprzeciwko siebie. Zmierzyłem się. Miałem wystrzelić, a tu zające wpadły na siebie łbami, jak dwie lokomotywy, przewróciły się i leżały martwe na ziemi.

Pobiegłem je podnieść, nie żyły. Zgruchotały sobie wzajem czaszki.

— Bardzo rzadki wypadek, — zaopiniowali obadwaj słuchacze.

— Jakkolwiek to jest osobliwe, łatwo wytłumaczyć. Zające mają oczy z boku głowy, nie widzą przed sobą i nie mogą uniknąć przeszkody.

— Jednakże, — rzekł drugi z młodzieńców, — zające są bardzo inteligentne. Widząc zgubę, uciekają się do podstępów całkiem lichych. Sam byłem świadkiem polowania, gdzie jeden zając był sprawcą zguby sfory psów bardzo cennej.

Polowaliśmy w sąsiedztwie moich rodziców ze sforą 12 psów. Zając wyprysł z krzaków, psy za nim, rozpoczęła się gonitwa. Było bardzo ciekawa. Psy już go chwyciły, naraz zając zakreślił na lewo, a tuzin psów znikło, tylko słychać było ich zrozpaczone bolesne skomlenie. Przybiegamy. Oto psy wpadły w wąwóz o głębokości dwudziestu metrów. Zając poprowadził je na skraj przepaści i nagle skręciwszy w bok, zemknął przed przesładowcami, którzy w pędzie nie mogli byli się zatrzymać.

— To bardzo ciekawe.

— Panowie, — rzekł pierwszy opowiadacz, — zdarzyło się coś nie mniej nadzwyczajnego. Oto polując na ptaki, upolowałem rybę.

— Jakto, rybę latającą?

— Nie, rybę wód słodkich. Polowałem na dzikie kaczki na stawie. Wiecie, to ptak ostrożny, jednakże zdołałem je podejść, nie spostrzegły mnie. Pływały spokojniutko, pokwakując przyjemnie. Co raz to niekóra nurkowała, wynosząc rybę, która zniknęła w jej dziobie.

Z należytej odległości strzeliłem. Kaczki rozfrunęły się na wszystkie strony. Stadko przelatywało mi nad głową. Drugi strzał! Coś spadło na trawę. Spieszę i widzę wspańiałego karpia, złowionego przez kaczkę. Oto wszystko. Wszyscy się śmiali, a najmocniej sam gospodarz.

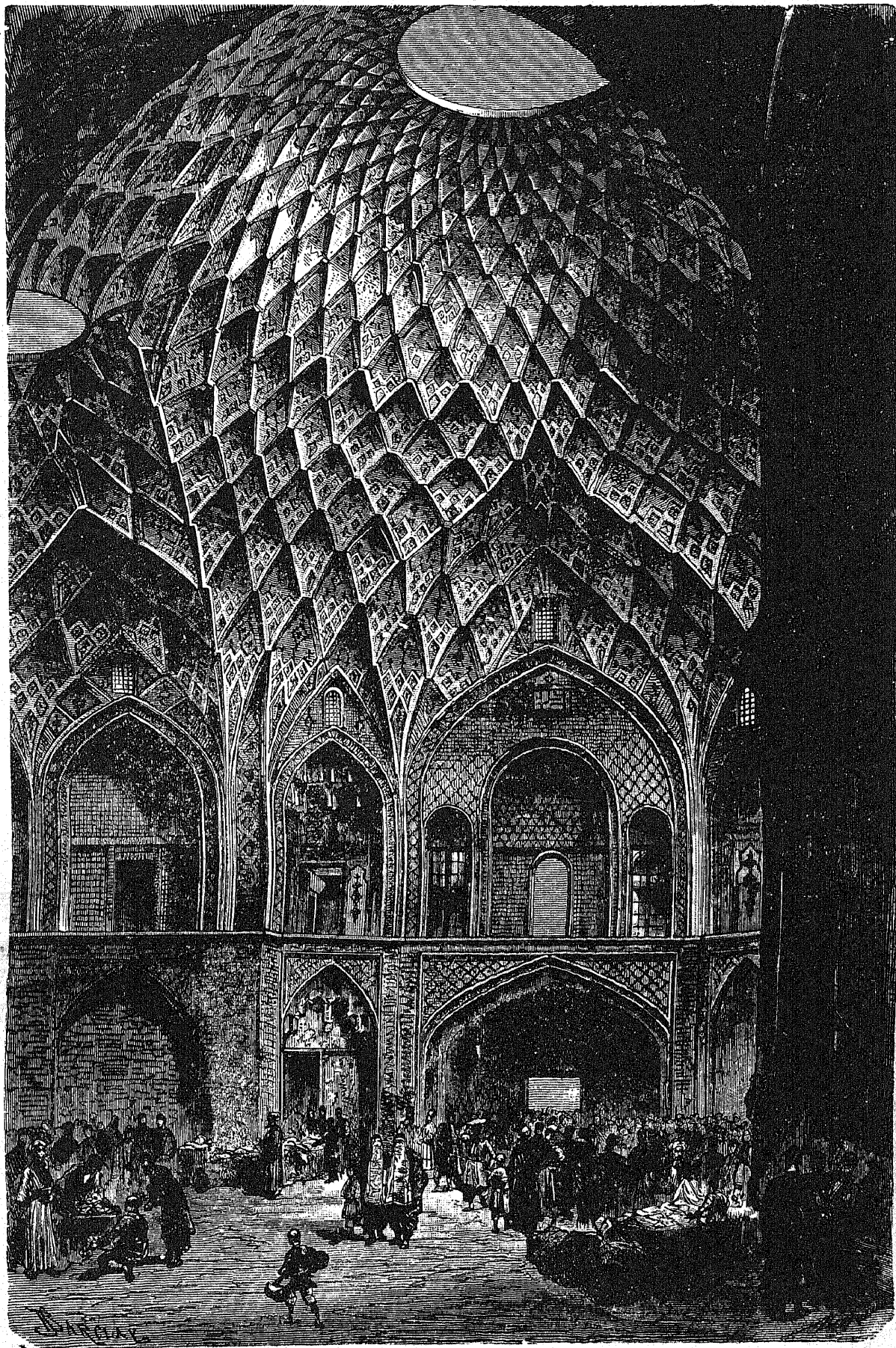
Poprosili o bordeaux. Niezwłocznie przyniósł je garson.

— Co do mnie, — rzekł najmłodszy, do tychczas milczący, — to miałem wypadek zabawny, niezbyt dobrze świadczący na moją korzyść i o mojej zręczności. Bedzicie ze mnie kpieli.

Towarzysze zaprotestowali.

— Mi rodzice, — mówił młodzieniec, —

Meczet w Konstantynopolu.

Wnętrze meczetu Aja Sofja.

Ilustracja niniejsza przedstawia wnętrze najpiękniejszej budowli w Konstantynopolu meczetu Aja Sofja. Meczeta ten został wybudowany między r. 532, a 557 przez cesarza Justyniana I jako świątynia chrześcijańska pod wezwaniem Św. Zofji, w roku 1453 po zajęciu Konstantynopola przez Turków został kościół Św. Zofji zamieniony na meczet mahometański.

Owocnie rozstrzyga się sprawa posiadania Konstantynopola. Bardzo możliwe że w krótkim czasie na meczecie Aja Sofja znów zabłyśnie Krzyż chrześcijański.

obiecali mi dać pozwolenie na polowanie podczas wakacji. Polować, to marzenie! Więc wprawiałem się w parku, strzelając do celu. Już strzelałem jako tako i stary myśliwy poradził mi, abym się zaprawiał w strzelaniu do zwierzyny. Dał mi schwytanego przez siebie zająca.

Poszedłem do lasu, przywiązałem zająca sznurkiem do drzewa i z odległości piętnastu metrów chciałem go rozstrzelać. Celowałem długo i wreszcie dałem ognia. Byłem pewny, że trup.

Tymczasem widziałem, jak całkiem zdrowo uciekł. Ja trafiłem w sznurek.

Gwałtowny śmiech przerwał mu, a go-

spodarz ryknął: „Nie, to jest bezcenne!“

— Wkrótce potem, — ciągnął dalej młodzian, — zbrojny w pozwolenie, polowałem od świtu do nocy. I chociaż wracałem z niczem, nic mnie nie zniechęcało. Jednakże doznałem pewnego rozczarowania i to znowu dzięki swej niezręczności.

— Mów, mów.

— Polowałem na kuropatwy. Naraz wyłez staje. Naśladuję go, patrzę. O kilka metrów od psa spostrzegam kuropatwę, jakal! Wzruszony strzelam. Słyszę krzyk bólu, potem jakiś przedmiot leci wśród dymu i spada. Pies biegnie i aportuje.

Był to ogon, własny ogon wyzła, który
za ustrzelilem.

— A kuropatwa?
— Fruwa do dziś dnia.

Młodzieńcy zażądali szampana, wypili
kawę z obfitym kontaktem. Gospodarz na-
pawał się przymyślnymi gośćmi, którzy byli
trochę podnieceni.

Wstali od stołu i aby wyprostować nogi,
zaczęli się gimnastykować. Jeden przeko-
czył przez ławkę, drugi przez krzesło, na wy-
ścięgi o zręczność. Gospodarz zachęcał ich.
Porobili zakłady i na sędziego wybrali gospo-
darza.

— Panowie, — rzekł jeden z godowni-
ków, — stawiam trzy butelki szampana, że ja
biegam najlepiej.

— Trzymamy zakład — zgodzili się tamci.
— Trzeba zrobić metę, widzicie tę drogę
po brzegu Marny, mniej więcej metrów trzy-
sta, to znaczy sześćset tam i napowrót. Kto
z nas przybieży ostatni, ten postawi nie tylko
szampana, ale zapłaci i rachunek.

Warunki przyjęto.

— Ktoś musi dać znak do ruszenia. Panie
gospodarzu, czy zgadza się pan być naszym
starterem?

— Z najwyższą przyjemnością — od-
rzekł polechtany gospodarz.

— Kładzie pan w dłonie trzykrotnie, za
trzecim — ruszamy.

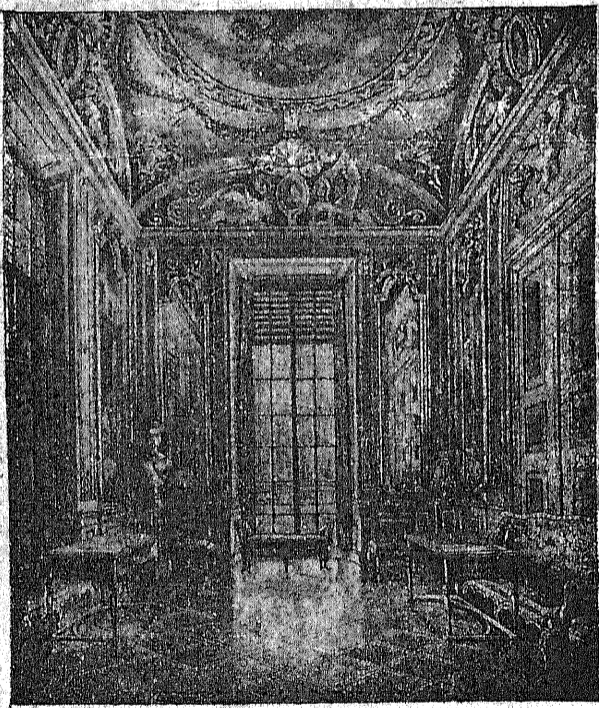
Trzej biesiadnicy wyrzędowali się u
drzwi restauracji.

— Czyście panowie gotowi? — zapytał
restaurator. I na „tak“ klasnął w dłonie.

Młodzieńcy puścili się. Z początku tro-
chę chwając się, bo śniadanie było za obfite.
Gospodarz wraz z garsonami śmiał się, śmiał.

Po trochu biegacze rozpedzili się, nogi
im się wyprostowały.

Pałac w Wilanowie.

Pokoik Zwierciadlany.

Pałacyk wilanowski piękny historyczny zabytek archi-
tektury włoskiej; wybudowany został w końcu XVII
wieku przez króla Jana III Sobieskiego.
Ilustracja niniejsza przedstawia „Pokoik Zwierciadla-
ny“ który był gabinetem Marii Kazimiery, ukochanej
żony króla Jana.

— Oto już dobiegli Marny — rzekł
restaurator, — będą powracali, będziemy
okłaskiwali zwycięzcę.

Ale biegacze nie zakreśli z powrotem.

— To dziwne, — rzekł gospodarz, wylu-
piając oczy, — już ich nie widać.

Już wcale nie powrócili.

— I rzec, że to ja im dałem znak do ru-
szenia! Gospodarz już się nie śmiał.

Z francuskiego przełożył

Ignacy Oksza Grabowski.

Ostatni piechur.

(Fantazja przyszłości)

Działo się to w końcu XXIII wieku po
narodzeniu Chrystusa. Zmienił się wygląd
świata, a postępy techniki, doprowadziły do
udoskonalenia o jakich nie śniło się śmiertelni-
kom żyjącym przed dwustu laty. Równocześ-
nie, gwałtownie zmniejszyła się liczba ludzi,
używających własnych nóg do przenoszenia
się z miejsca na miejsce.

Ten środek lokomocji, stary jak świat prze-
stał podobać się ludziom, których ogarnęła go
raczka szybkości i wstret do fizycznego wy-
siłku.

Z krajów europejskich najdalej w tym
kierunku poszła Francja i stolica jej Paryż. W
r. 2199, na 9 milionów, zamieszkujących Paryż
było 20,000 piechurów. Inni używali automobi-
łów, latali w aeroplanach, stali na ruchomych
chodnikach, które ich błyskawicznie przenosi-
ły w najdalsze krańce miasta, lub też używali
łyżew elektrycznych do posuwania się po ni-
skowych trotuarach z szybkością 30 klm. na
godzinę.

Tych 20,000 piechurów, ludzi w wieku
podeszłym uchodziło za niezwykłych orygina-
łów, rozmilowanych w przedawnionej tradyc-
ji. Szeręgi ich z resztą w krótkie znacznie się
przerzedziły. Zmiałdżyły ich koła różnorod-
nych wehikulów i opuszczały się niespo-
dzianie liczne aeroplany. W r. 2205 pozostało
ich już tylko 500, wśród nich 33 senatorów, 9
profesorów uniwersytetu, 2 pensjonowanych
aktorów, 4 generałów, 43 kapitalistów itd.

Ale i tych wkrótce zabrakło. Niektórzy
zmarli nawet naturalną śmiercią. W r. 2215 by-
ło już 40 piechurów, a w r. 2221 trzech. Jeden
był członkiem akademii, drugi wykladał w
szkole o życiu chrześcizny, a trzeci siedział ca-
ły dzień nad rzeką i łowił ryby. W roku 2222
ten trzeci pozostawał jedynym żyjącym repre-
zentantem rodu piechurów.

Nazywał się Durand i zamieszkiwał ma-
lutki domek pięciopiętrowy, który dziwnie
skromnie wyglądał przy otaczających go „dra-
paczach nieba“. Wbrew wszelkim perswaz-
jom i kpinom uparł się i nogi swoje uważał za
przedmiot niezbędny do przenoszenia się z
miejsca na miejsce.

Wkrótce stał się on jedną z najwię-
kszych osobliwości Paryża. Cudzoziemcy opu-
szczający pociąg powietrzny, rzucali pytanie:
„Mamy 35 minut czasu. Co jest ciekawego do
widzenia?“ A „ciceroni“ odpowiadali jedno-
głośnie: Venus Milońska, Gioconda i stary
Durand.

— „Durand?“

— „Tak, ostatni piechur.“

— „Zacznijmy od tego dziwadła!“

Wiele razy Durand wyszedł z domu, ota-
czały go chmary aeroplanów i automobili, a
siedzący w nich ludzie ze zdziwieniem powta-
rzali:

— „To szczególnie. On chodzi na włas-
nych nogach.“

— „Zwolna, zwolna, ale przecież się po-
suwał!“

— Jakie to ciekawe! Patrzcie, jak sunie
noga pozostała w tyle, za tą, którą postąpił na
przód!“

— „Musiał się tego nauczyć jeszcze w
dzieciństwie!“

— „Biedaczysko strasznie się męczy!“

Przedsiębiorcy cyrkowi ofiarowali mu
góry złota, lub platyny, aby tylko zechciał
wziąć udział w przedstawieniu i obejść pieszo
arenę dokoła, a na afiszach ogłaszano olbrzy-
miemi literami:

NIEZWYKŁA SENSACJA!

Występ znakomitego akrobaty!

DURAND,

człowiek, który chodzi na własnych nogach,
Uczeni przeprowadzali szereg badań nad
sposobami lokomocji, używanymi przez ostat-
niego piechura,

Grupa deputowanych wniosła do parla-
mentu projekt następującej ustawy:

Art. 1. Durand, przezwany „Ostatnim
piechur“, będzie umieszczony w muzeum.

Art. 2. zabronionem jest zmiżdżenie
go pod jakimkolwiek pozorem. Dyrektor poli-
cji obowiązany jest roztoczyć pieczołowitą

opiekę nad piechur, aby go uchronić od wy-
padku.

Art. 3 Po śmierci Duranda, ciało jego ma
być oddane wydziałowi medycznemu przy
uniwersytecie, który przeprowadzi badania
anatomiczne nóg tego fenomenalnego czło-
wieka.

Projekt przyjęto olbrzymią większością gło-
sów. Durand niechętnie zgodził się na przenie-
sienie do muzeum, ale wobec prawomocnej
ustawy był bezsilnym. Poszedł więc pieszo, a
za nim ciągnął długi korowód automobili, nad
którymi unosiły się aeroplany.

„Czy przynajmniej — zapytał — będę
mógł od czasu do czasu udać się nad rzekę i
łowić ryby?“

Pozwolenia udzielono mu po naradzie
między uczonymi.

W dniu, w którym Durand zamieszkał
w muzeum, zjawił się u niego dziennikarz. Na
zajutrz ukazał się w piśmie następujący arty-
kuł:

Durand trzyma się doskonale i nie wy-
gląda na zmiennego, mimo, że całe życie posłu-
giwał się dolnymi kończynami. Wyraziłem mu
moje zdziwienie, na co mi odpowiedział:

„Właśnie dlatego, że tak wiele chodzi-
łem, pozostałem zdrowym i silnym. Naślado-
ując przykład dzisiejszych ludzi, byłbym się
stał ociężałym, niezdolnym do żadnego wysił-
ku, a członki moje zdrętwiałyby. Chodzenie
jest ruchem higienicznym, nakazanym nam
przez naturę i trzeba być szalonym, aby tego
nie rozumieć. Nogi wasze, których nie używa-
cie, będą się skracać, zamierać, w końcu znik-
ną zupełnie.“

Biedny człowiek, dodał od siebie dzien-
nikarz, bredzi ze starości.

Ostatni piechur zmarł w r. 2232. Widocz-
nie dyrektor policji źle się nim opiekował, bo
dnia jednego Duranda przejechał dwudziesto-
czterokołowy automobil. Ku zmartwieniu uc-
zonych nóg piechura były zdruzgotane przez
potworną maszynę.

Aktor.

Żyje sztuka całe życie,

Jest jej sługą wiernym stale.

Bawiąc tłumy znakomicie,

Sam chwil jasnych nie ma wcale.

Nieraz, słysząc komplementy,

Chętnie zwraca ku nim ucho, —

Lecz — coż z tego? Panie Święty,

Gdy z markami bywa krucho!

Inni chociaż groch z kapustą

Stale małą w garnku przecie,

U aktora bywa pusto

W zbyt przewiewnej portmonecie.

Gdy zawiedzie zaś cna sztuka

I gdy zgnębi los nieszczerzy, —

Do szpitala aktor puka,

Ot — i koniec masz „Karjery“...

Śmierć. Koledzy swe ostatki

Dają chętnie zawsze pono,

Więc na listę płyną składki,

Jak sieroce lzy na lono.

Smetny koniec to „Karjery“.

Los artystów niezbyt kocha!...

Pogrzeb... Czarnych desek cztery

I raz jeszcze... kwiatów trocha!...

Stanisław Żyżkowski (Eszet.)

Humor.

A jednak... znalazł tytuł.

(Autentyczne.)

Pewien jegomość zwrócił się z prośbą
o protekcję do wyższego urzędnika, który
swego czasu piastował tytuł „Radcy dworu“.

Napisał doń list, ale nie wiedział, jak
zatytułować. Radca? Za mało. Radca dworu?
Dworu niema. Biedny petent długo się biedził.
W końcu wpadł na pomysł i z tryumfem za-
adresował: JWPan Radca Belwederu.